BÀI 1-1

1. Aいげ na なげ V たいげ

よいさげ/ないさげ

Ý nghĩa: (có) vẻ

<u>Cách dùng:</u> được gắn vào sau thân từ của tính từ hoặc dạng liên dụng của động từ, để tạo thành một tính từ \mathcal{T} , chỉ dáng vẻ, tình trạng do tính từ hoặc động từ đó biểu thị. Trong các ví dụ có thể thay bằng $\lceil \sim 5 \rfloor$, nhưng $\lceil \sim 5 \rfloor$ là cách nói mang tính văn viết. Cũng có trường hợp được xem như là cách nói mang tính thành ngữ như ở VD3.

Ví dụ:

- 1. あの人は<u>寂しげな</u>曽をしている。
 - → Người đàn ông đó có đôi mắt buồn.
- 2. 彼は何か<u>言いたげ</u>だった。
 - → Có vẻ như anh ấy muốn nói gì đó.
- - → Tôi để ý cái dáng vẻ của anh ấy như có chứa một ẩn tình gì đó.
- 2. N がち

Vますがち

Ý nghĩa: thường / hay

Cách dùng:

- 1. Được gắn vào sau danh từ, và diễn tả ý "dễ trở thành trạng thái đó, hoặc thường hay có tính chất đó". Sử dụng cho những trường hợp muốn nói rằng trạng thái đó khác với thông thường, hoặc có thể chịu sự đánh giá tiêu cực. Được sử dụng hạn chế ở một số từ.
- 2. Được gắn vào sau động từ, và diễn tả ý nghĩa: vô tình lỡ làm như thế, chứ không hề có ý định làm. Thường nói về những hành vi bị cho là xấu.

- 1. 私 は子供の頃、病気**がち**だった。
 - → Hồi còn nhỏ, tôi thường hay bị bệnh.
- 2. 最近、彼は仕事を<u>休み**がち**だ</u>。
 - → Gần đây, anh ấy thường hay nghỉ làm.

3. Nっぽい

Vますっぽい∕A₩っぽい

Ý nghĩa: có vẻ như... / dễ...

Cách dùng:

Ví dụ:

- 1. 年を取ると、<u>忘れっぽくなる</u>。
 - → Càng già thì sẽ dễ mau quên.
- 2. このコート、デザインはいいけれど、生地が安っぽいね。
 - → Chiếc áo khoác này thiết kế thì đẹp nhưng chất liệu vải nhìn có vẻ rẻ tiền nhỉ.

4. V ます気味

N気味

Ý nghĩa: có vẻ / có triệu chứng

<u>Cách dùng:</u> diễn tả ý nghĩa "có tình trạng như vậy, có khuynh hướng như vậy". Thường dùng với những trường hợp mang ý nghĩa xấu.

- 1. 残業続きで<u>疲れ**気味**だ</u>。
 - → Do tăng ca liên miên, nên hơi mệt.
- Lhにゅうしゃいん きんちょう ぎ み かお 2. 新入社員は<u>緊張**気味**の</u>顔をしていた。
 - → Nhân viên mới có vẻ mặt hơi căng thẳng.

BÀI 1-2

1. \mathbf{V} n \mathbf{a} $\begin{bmatrix} \mathbf{b} & \mathbf{o} & \mathbf{c} & \mathbf{c} \\ \mathbf{b} & \mathbf{c} & \mathbf{c} \\ \mathbf{c} & \mathbf{c} & \mathbf{c} \end{bmatrix}$

Ý nghĩa: nếu có thể

<u>Cách dùng:</u> dùng để giả định rằng: "Trong trường hợp nếu thực hiện được, thì..." cho những việc ít có khả năng thực hiện. Thường sử dụng động từ khả năng. Trường hợp lặp lại cùng một động từ thì nhấn mạnh ý nghĩa là thực tế không thực hiện được.

Ví dụ:

- 1. 帰れるものなら、今すぐ、国へ帰りたい。
 - → Nếu như có thể về được thì tôi muốn về nước ngay lúc này.
- 2. <u>やれるもんなら</u>、やってみろ。
 - → Nếu có thể làm được thì hãy làm thử đi.

V/A/na/N(普)

2. na<u>だ</u>な

Nだな

ものだから もんだから

Ý nghĩa: vì... nên...

<u>Cách dùng:</u> chỉ nguyên nhân, lý do. Có thể nói thay bằng 「から」, nhưng theo sau không được là những cách nói mang tính ý chí, ra lệnh... Thường được dùng để biểu thị ý nghĩa "vì sự việc có mức độ quá gay gắt hoặc nghiêm trọng, nên bất giác đã làm luôn một việc gì đó". Thường sử dụng trong văn viết, cách nói thân mật là 「もんだから」.

- 1. 上着を脱いでもいいですか。

 暑いものですから。
 - → Tôi cởi áo khoác có được không? Tại vì nóng mà.
- 2. 遅くなってごめん。道路が<u>混んでいた**もんだから**</u>。
 - → Tôi xin lỗi vì đã đến muộn. Tại vì đường đông quá.

V/A/na/N (普) V/A/na/N (普) んだ もの naなんだ Nなんだ

女性や子供がよく使う

Ý nghĩa: là vì

<u>Cách dùng:</u> gắn vào cuối câu trong những cuộc nói chuyện thân mật, để trình bày lý do. Thường để nhấn mạnh ý chính đáng của mình.

「もの」 thường do các cô gái trẻ hoặc trẻ em sử dụng. Hình thức thân mật hơn của 「もの」 là 「もん」, cả nam lẫn nữ đều sử dụng. Cũng thường sử dụng chung với 「だって」.

Ví dụ:

- 1. パーティーには行かなかったよ。知らなかった(んだ)**もの**。
 - → Tôi đã không đến bữa tiệc, vì tôi không biết.
- 2. しょうがないよ。子供(なん)だ**もん**。
 - → Đành chịu vậy thôi. Vì là trẻ con mà.

V/A/na/N(普)			A/N は「~とはいうもの
4.	na だ な	ものの	の」の形で使うことが多
	N だ である		V,

Ý nghĩa: (tuy)... nhưng

<u>Cách dùng:</u> dùng để trình bày những sự việc trong quá khứ hoặc tình trạng trong hiện tại, rồi triển khai câu theo hướng "nhưng mà...". Theo sau thường là những cách nói diễn tả ý nghĩa "không xảy ra hoặc không có vẻ gì là sẽ xảy ra những việc thường được dự đoán từ một việc trình bày trước đó".

- 1. 車の免許は<u>持っているものの</u>、ほとんど運転したことがない。
 - → Đã có bằng lái xe, nhưng mà hầu như chưa bao giờ lái.
- 2. <u>申し込みはしたものの</u>、試験を受けるかどうか未定だ。
 - → Tuy đã đăng ký rồi nhưng vẫn chưa quyết định có dự thi hay không.
- 3. 春とはいう**ものの**、まだ寒い。
 - Tuy đã là mùa xuân nhưng trời vẫn còn lạnh.

BÀI 1-3

1. Nはもとより~も

「N はもちろん~も」の硬い ^{ひょうげん} 表現。

Ý nghĩa: không chỉ / nói chi

<u>Cách dùng:</u> trước hết đưa ra những việc được cho là đương nhiên, để diễn tả ý nghĩa "không chỉ như thế, mà còn có những chuyện quan trọng hơn hoặc nhẹ hơn".

Ví dụ:

- 1. うちには、車はもとより自転車もないんです。
 - → Ở nhà tôi, không chỉ xe ô tô mà ngay cả xe đạp cũng không có.
- 2. レタスはサラダで食べるの**はもとより**、炒めて**も**おいしい。
 - → Xà lách thì không chỉ ăn sa lát ngon mà xào cũng ngon nữa.
- 2. N1はともかく (として) $\begin{bmatrix} N2は\\ N2が \end{bmatrix}$

Ý nghĩa: để sau / khoan bàn

Cách dùng: diễn tả ý nghĩa "rút sự việc đó ra khỏi đối tượng được bàn thảo". Dùng trong trường hợp ưu tiên trình bày một sự việc ở phía sau, vì cho rằng nó quan trọng hơn sự việc đó. Cũng có cách nói là 「N はとにかく(として)」.

- 1. 母の料理は見た目**はともかく**味**は**おいしい。
 - → Món ăn của mẹ tôi khoan bàn đến chuyện có đẹp hay không, chứ mùi vị thì ngon đấy.
- 2. あの女優は、顔はともかくとして演技が素晴らしい。
 - → Cô diễn viên đó, khoan bàn đến mặt mũi ra sao chứ diễn xuất thì tuyệt vời.

3. Nなら まだしも

Ý nghĩa: nếu là ~ thì có thể một chút nhưng ~

Cách dùng:

Ví dụ:

- 1. 私の英語力では、旅行はまだしも、留学なんて無理です。
 - → Với khả năng tiếng Anh của tôi, đi du lịch thì còn được, chứ du học thì không được đâu.
- 2. <u>10分や20分ならまだしも</u>、1時間も待てません。
 - → 10 hay 20 phút thì còn được, chứ 1 tiếng thì tôi không đợi được đâu.

4. Nは N(を)	放きにして 抜きで 抜きに 抜きに 抜きの N	N (を)	がきにして(は) ・ 抜きで(は) ・ 抜きに(は)	Vれない

Ý nghĩa:

- 1. 「N抜きで」: bỏ ra / loại ra
- 2. 「N抜きに。。。V れない」: nếu loại bỏ N ra, thì không thể V
- 3. 「N は抜きにして」: hãy bỏ N ra / hãy thôi N / không N nữa

Cách dùng:

- 1. Có nghĩa là "loại cái đó ra". Cũng có khi trở thành 「N は遊きで」.
- 2. Đi sau một danh từ, cuối câu còn dùng thêm những cách nói như 「。。。できない」、「V れない」、「木可能だ」, để diễn tả ý nghĩa "nếu không có cái đó, thì không thể... được".
- 3. Có nghĩa là 「。。。は除いて」(cái đó, hãy loại bỏ ra)「。。。は止めて」(chuyện đó, hãy thôi đi).

- 1. 皆さん、仕事の話**は抜きにして**楽しく飲みましょう。
 - → Mọi người, hãy thôi nói chuyện công việc mà hãy cùng nhau uống vui vẻ, nhé.
- 2. <u>お世辞**抜き**に</u>、君の日本語は本当にうまいよ。
 - → Nói không phải nịnh chứ tiếng Nhật của cậu thực sự rất giỏi đấy.
- 3. 田中さん抜きで(は)パーティーは始められません。
 - → Nếu như không có anh Tanaka thì bữa tiệc không thể bắt đầu được.

BÀI 1-4

Aくて

1. naで たまらない Vたくて 「がまんできないぐらい〜だ」 という意味。

Ý nghĩa:

- 1. làm sao mà chịu cho nổi / không thể nào chịu được
- 2. không chịu được / không kể xiết

<u>Cách dùng:</u> nguyên nghĩa là 「がまんできないぐらい~だ」(không thể nào chịu nổi).

Ví dụ:

- 1. 子供のことが心配でたまらない。
 - → Tôi lo cho đứa con của tôi quá.
- 2. 家族に会いたくてたまらない。
 - → Tôi muốn gặp gia đình quá.

Aくて 仕方がない 2. naで しようがない Vて しょうがない

V は感情・感覚・困った状態を あらわ 表すもの。

Ý nghĩa:

- 1. không có cách nào khác (đành) phải... / chỉ còn cách là...
- 2. không còn cách nào hơn / chỉ còn cách là / thật là tệ quá

Cách dùng:

- 1. Diễn đạt ý nghĩa không còn cách nào khác. Cũng được dùng ở dạng 「V (る) しか仕方がない」hoặc「V—より仕方がない」.
 Trong văn nói, còn dùng thêm dạng「しょうがない」.
- 2. Biểu thị ý nghĩa "không có cách gì", "không có phương pháp nào khác". Cũng dùng trong những lối nói diễn đạt ý bối rối, không biết phải xử trí ra sao cho ổn.

<u>Ví dụ:</u>

- 1. 今日は何もすることがなくて、暇**で仕方がない**。
 - → Hôm nay không có việc gì làm, rất là rảnh rỗi.
- 2. そんな方法では、時間がかかってしょうがない。
 - → Làm bằng phương pháp đó rất tốn thời gian.

3. $\begin{bmatrix} A < T \\ na \end{bmatrix}$ かなわない

「~て困る」という意味。感情には使わない。

Ý nghĩa: không thể chịu đựng được vì ~

Cách dùng:

Ví du:

- 1. 隣の工事がうるさくてかなわない。
 - → Công trường bên cạnh sửa chữa rất ồn ào, tôi không sao chịu nổi
- 2. 私の家は、駅から遠くて<u>不便でかなわない</u>。
 - → Nhà tôi cách xa ga, bất tiện quá chừng.

Aくて 4. naで ならない Vて

自然になる気持ちの場合に使う

Ý nghĩa: ... chịu không nổi / ... ơi là... / hết sức / vô cùng

<u>Cách dùng:</u> diễn tả trạng thái có một tình cảm, cảm giác nào đó tự nhiên nảy sinh ra mà mình không kiểm soát được. Phần nhiều đó là những trường hợp diễn tả một trạng thái dù có muốn kiềm chế cũng không kiềm chế được, do vậy mức độ tình cảm cũng rất cao. Đứng trước $\lceil \circ \circ \circ \rangle \sim \text{TRSAV}$ là những từ chỉ tình cảm, cảm giác, ước muốn. Còn nếu dùng những từ chỉ thuộc tính, đánh giá thì câu văn sẽ mất đi tính tự nhiên.

Cách nói này hầu như đồng nghĩa với 「。。。て任方がない」, nhưng khác ở chỗ rất khó sử dụng với những từ không diễn tả tình cảm, cảm giác, ước muốn.

Đây là cách nói khá cổ và thường dùng trong văn viết.

- 1. 親友の結婚式に出席できないのが、<u>残念でならない</u>。
 - ightharpoonup Không thể tham dự lễ kết hôn của đứa bạn thân, tiếc quá chừng.
- 2. 検査の結果が<u>気になってならない</u>。
 - → Lo lắng kết quả cuộc kiểm tra quá chừng.

BÀI 1-5

Aくない | naじゃない | ことはない | Vない | Vられない |

Ý nghĩa: không phải là không...

<u>Cách dùng:</u> dùng trong trường hợp muốn nói rằng không phải bản thân phủ định sự việc, sự vật mà muốn bày tỏ lý do / mức độ thấp hơn so với phủ định.

Ví dụ:

- t. 食べないことはないが、あまり好きじゃない。
 - → Không phải là tôi không ăn, chỉ có điều không thích lắm mà thôi.
- 2. お酒やタバコをやめるのは 難 しいが、<u>やめられないことはな</u>い。
 - → Bỏ rượu và thuốc lá thì khó đấy, nhưng không phải là không thể bỏ được.

Aくない | a じゃない | こともない | Vない | Vられない |

Ý nghĩa: không phải là không

<u>Cách dùng:</u> hai tầng phủ định được sử dụng để diễn tả ý nghĩa khẳng định "có mặt như thế / có khả năng như thế". Dùng trong trường hợp muốn bảo lưu quyết định, theo kiểu "một cách toàn diện thì không phải như thế, nhưng một mặt thì có thể nói như thế". Hình thức 「言えなくもない」 (cũng không phải là không thể nói), 「気がしなくもない」 (cũng không phải là không thấy thế) cũng thường được sử dụng.

- 1. 毎日、漢字を4つか5つなら、覚えられないこともない。
 - → Nếu như mỗi ngày 4-5 chữ kanji thì cũng không phải là không thể nhớ nổi.
- 2. この会社を辞める人の気持ちがわから**ないこともない**。
 - → Cũng không phải là tôi không hiểu cảm giác của người nghỉ việc ở công ty này.

3. V ないではいられない

Ý nghĩa: không... không xong

Cách dùng: Đi với dạng phủ định của động từ, để diễn tả ý nghĩa tự nhiên sẽ như thế, không thể dùng ý chí mà chế ngự được. Đi với những đồng từ chỉ chuyển biến tình cảm, tư duy, hoặc hành vi của con người như 「泣く」(khóc),「思う」(nghĩ), 「感動する」(cảm động), v.v... Hàm ý rằng người nói cho điều đó là 「もっともだ」(xác đáng). Trong văn viết có dạng 「。。。せずにはいられない」.

Ví dụ:

- 1. 態度の悪い店員に、一言文句を<u>言わないではいられなかった</u>。
 - → Tôi không thể không nói một lời than phiền về người bán hàng có thái độ không tốt.
- 2. 工事の音がうるさくて、耳を塞が**ないではいられない**。
 - → Vì tiếng sửa chữa ồn ào, nên tôi không thể nào không bịt tai lại.

4. V ないずにはいられない

しない->せず

「~ないではいられない」の硬い キょラげん 表現。

<u>Ý nghĩa:</u> không thể nào... không / không sao ngăn được... / không thể tránh khỏi...

<u>Cách dùng:</u> biểu thị ý nghĩa: ai đó tự nhiên làm một hành động nào đó, mà không thể đè nén được bằng sức mạnh ý chí của mình.

Thiên về văn viết. Trong văn nói thì dùng「。。。ないではいられない」.

- 1. 職場で嫌なことがあると、酒を飲まずにはいられない。
 - → Mỗi khi có chuyện không vừa ý ở chỗ làm, tôi không thể không uống rượu.
- 2. あの映画を見たら、誰でも<u>感動せずにはいられない</u>だろう。
 - → Bộ phim đó, chắc không ai là không cảm động.

BÀI 1-6

しない -> せねば

Ý nghĩa: phải V

Cách dùng:

- 1. 「ねばならない」: cách nói mang tính văn viết của 「。。。なければならない」.
- 2. 「ねばならめ」: cách nói mang tính cổ văn hơn「。。。ねばならない」.

Ví dụ:

- 1. ビザが切れたので、国に帰ら**ねばならない**。
 - → Vì visa đã hết hạn nên tôi phải trở về nước.
- 2. それが真実であることを確かめねばならない。
 - → Tôi phải xác nhận xem chuyện đó có đúng sự thật hay không.

2. V てはならない

きんしあらわ

Ý nghĩa: không được

<u>Cách dùng:</u> diễn tả sự cấm đoán. Thường dùng để trình bày những lời chú ý hoặc răn dạy tổng quát. Khi dùng trực tiếp với đối phương để cấm một sự việc xác định nào đó, thì chỉ có thể dùng trong một tình huống khá đặc thù. Thường dùng trong văn viết. Cả 「V てはならない」 lẫn thể lịch sự 「V てはなりません」 đều bị hạn chế trong những tình huống đặc thù, khi sử dụng trực tiếp đối với đối phương. Trong văn nói thường dùng 「V ちゃかだめだ」 「V ちゃいけない」, v.v...

Ví du:

- 1. この悲惨な体験を決して<u>忘れてはならない</u>。
 - → Nhất định tôi sẽ không bao giờ quên trải nghiệm bi thảm này.
- 2. 失敗を人のせいにしてはなりません。
 - → Không được đổ thừa thất bại là do người khác.

3. V て (は) いられない

V てられない

Vてらんない

Ý nghĩa: không thể cứ V

<u>Cách dùng:</u> diễn tả ý nghĩa "vì tình huống cấp bách cho nên không thể tiếp tục những việc như thế" hoặc là "muốn gấp rút hành động". Thường đi cùng với những trạng từ như 「のんびり」 (thảnh thơi), 「うかうか」 (lơ là), 「じっと」 (không động đậy).

Ví dụ:

- 1. 田中君、遅いなあ。もう<u>待ってられない</u>から先に行こう。
 - → Tanaka chậm trễ quá. Không còn chờ thêm được nữa, vậy chúng ta đi trước thôi.
- 2. 忙しくてテレビなんか見**てらんない**。
 - → Bởi vì bận quá nên không thể xem tivi được.
- **4. V**てばかりは いられない **V**てばかりも

Ý nghĩa: cũng không thể cứ V mãi được

Cách dùng: có ý nghĩa "không thể chỉ V như thế mãi được", dùng để nói về trạng thái hiện tại, khi người nói muốn diễn đạt rằng đang cảm thấy "không thể an tâm mãi được, không thể lơ là mãi được". Thường dùng kèm với các từ chỉ tình cảm, thái độ như 「笑う/泣く/喜ぶ/傍観する/安心する」 (cười, khóc, vui mừng, thờ ơ, an tâm).

- 1. 連休だけれど、もうすぐ試験があるから、<u>遊んでばかりはい</u> **られない**。
 - → Đang là kỉ nghỉ dài ngày, nhưng vì sắp có kì thi, nên tôi không thể chỉ mải chơi.
- 2. もう親に頼ってばかりはいられない。
 - → Không thể cứ mãi nhờ cậy cha mẹ.

BÀI 2-1

1. Vる/Vた かいがある かい (が) あって

Ý nghĩa: đáng...

<u>Cách dùng:</u> đi sau một động từ và một danh từ chỉ hành động, để diễn tả ý nghĩa: "có thể mong đợi một hiệu quả tốt từ hành vi đó. Hành vi đó sẽ được báo đáp". Ở dạng phủ định, nó mang ý nghĩa: "sự nỗ lực sẽ không được báo đáp / sự nỗ lực sẽ không có hiệu quả".

Ví dụ:

- 1. <u>努力の**かいあって**</u>、希望の大学に合格した。
 - → Thật đáng công nỗ lực, tôi đã đậu vào trường đại học mình hi vọng.
- 2. 素敵な人と結婚できた。この年まで待った**かいがあった**。
 - Tôi đã kết hôn được với người trong mộng. Quả là đáng công tôi chờ đến năm nay.
- 2. Vた かいがない Nするの かい (も) なく

Ý nghĩa: không đáng...

<u>Cách dùng:</u> ở dạng phủ định, nó mang ý nghĩa: "sự nỗ lực sẽ không được báo đáp / sự nỗ lực sẽ không có hiệu quả".

- 1. 手術の**かいもなく**、愛犬が死んでしまった。
 - → Uổng công làm phẫu thuật, con chó yêu quý đã chết.
- 2. 予選で落ちてしまい、一生懸命練習したかいがなかった。
 - → Rớt ở vòng dự tuyển, thật là uổng công tập luyện chăm chỉ.

3. V ますがい

Ý nghĩa: đáng...

<u>Cách dùng:</u> dùng sau dạng liên dụng (dạng $\sharp \dagger$ bỏ $\sharp \dagger$), để diễn tả ý nghĩa: "hành động đó có giá trị, có hiệu quả, được báo đáp". Nhưng động từ gắn vào nó cũng có giới hạn, không phải bất cứ động từ nào cũng gắn vào được.

Ví dụ:

- 1. やりがいのある仕事
 - → Việc đáng làm
- 2. 教えがいのある生徒
 - → Học sinh đáng dạy
- 4. V てまで(も) N まで V て

ーー- まとろ そんなことまで、という驚きを 表す。

Ý nghĩa: tới mức / thậm chí

Cách dùng: đi sau cụm từ nói lên một việc thái quá để diễn đạt ý nghĩa: 「それほどのことをして」(làm cả chuyện đó). Được dùng trong trường hợp phê phán cách làm không có cân nhắc, miễn sao chỉ đạt mục đích. Hay được dùng trong mạch văn 「。。。するために、そんな手段を取るのは良くない」(phải dùng tới cả cách đó để làm là không tốt),「(私は)。。。するためにそんな手段は使いたくない」((tôi) không muốn dùng cách đó để thực hiện...). Ngoài ra cũng còn sử dụng với ý nghĩa 「普通以上に努力した」(đã cố gắng hơn bình thường),「大変な犠牲を払って目的を達成しようとした」(đã cố gắng đạt mục đích bằng những hi sinh to lớn).

- 1. <u>借金してまで/借金までして海外旅行に行く</u>なんて、私には信じられない。
 - → Tôi không thể nào tin chuyện phải vay nợ để đi du lịch nước ngoài.
- 2. <u>嫌な思いまでして/嫌な思いをしてまで</u>、彼女と付き合うことないよ。
 - → Không có chuyện tôi quen với cô ấy đến mức phải cảm thấy khó chiu.
- 3. 親に嘘をついてまで遊びに行きたくない。
 - Tôi không muốn đi chơi tới mức phải nói dối cha mẹ.

BÀI 2-2

1. Vます かける かけの**N** かけだ

Ý nghĩa: ... dở dang / sắp...

<u>Cách dùng:</u> được gắn vào sau dạng liên dụng của động từ, chỉ sự việc đang ở giữa tiến trình. Có trường hợp diễn tả một hành động có chủ ý đã được bắt đầu, nhưng vẫn chưa xong. Cũng có trường hợp diễn tả một sự việc không chủ ý đã bắt đầu, và vẫn còn đang ở giữa quá trình diễn tiến.

Ví dụ:

- 1. 読み**かけの**本が何冊もある。
 - → Còn cả mấy cuốn sách đang đọc dở.
- 2. 彼女は何か言いかけてやめた。
 - → Cô ấy đang nói dở gì đó thì dừng lại.
- 3. 私は、子供の時、病気で死にかけたことがある。
 - → Hồi bé tôi đã từng chết dở vì bệnh tật.

2. Vます 切る 切れる

V ます切れない(=完了しない)

せんぶつか 全部使って、残っていない様子。

Ý nghĩa:

1. R切る: <hoàn tất> V hết

2. R切る: <hoàn toàn> V hết / V đầy đủ

3. R切れない: không thể V hết / V không xuể

Cách dùng:

- 1. Diễn tả ý nghĩa "làm... cho đến khi nào xong", "làm... xong".
- 2. Diễn tả ý nghĩa "làm... một cách triệt để, làm... một cách mạnh dạn".
- 3. Diễn tả ý nghĩa "không thể... hoàn toàn, không thể... đầy đủ".

- 1. この小説は面白くて、1日で<u>読み</u>切った。
 - → Cuốn tiểu thuyết này hay, tôi chỉ mất 1 ngày đã đọc hết veo.
- 2. 彼は疲れ切った顔をしている。
 - → Anh ấy tỏ vẻ mặt quá mệt mỏi.

3. V ますえる/うるV ますえない (=あるはずがない)

<u>ダメ</u>:ありうない ありうます

<u>Ý nghĩa:</u>

1. R うる: có thể

2. R える: có thể / có khả năng

Cách dùng: đi kèm với dạng liên dụng của động từ. Dạng từ điển của nó có 2 hình thức 「うる/える」 nhưng dạng マス chỉ có hình thức 「えます」; dạng phủ định chỉ có hình thức 「えない」 và dạng β chỉ có hình thức 「えた」. Diễn tả ý nghĩa "có thể tiến hành hành vi đó, điều đó có khả năng xảy ra". Dạng phủ định có nghĩa "không thể tiến hành hành vi đó, điều đó không có khả năng xảy ra". Đối với những hình thức biểu thị khả năng 「V—れる」 như trong trường hợp 「書ける」、「読める」 thì chỉ có thể dùng động từ có chủ ý, nhưng đối với 「うる」 thì cũng có thể sử dụng động từ không có chủ ý. Khác với hình thức biểu thị khả năng, 「V—うる」 không sử dụng trong trường hợp diễn tả năng lực.

Thông thường, dùng ở dạng văn viết nhưng riêng $\lceil b \mid \lambda \mid \rangle$ thì cũng dùng trong đàm thoại hàng ngày.

Ví dụ:

- 1. 博士でも間違うことはありえる。
 - → Dù có là tiến sĩ cũng có thể nhầm lẫn.
- 2. これが私の知りうるすべての情報です。
 - → Đây là tất cả thông tin mà tôi có thể biết.

4. V ます抜く

まいこ 最後までその状態を続けること。 ダメ使い抜く-> OK 使い切る

Ý nghĩa: ... tới cùng / ... cặn kẽ

<u>Cách dùng:</u> có nghĩa là "làm xong tất cả và trọn vẹn một hành động hay một quá trình cần thiết". Nhấn mạnh nghĩa "hoàn thành sau khi chịu đựng gian khổ".

- 1. 大変な仕事でも、やり抜く自信があります。
 - → Mặc dù công việc có vất vả, nhưng tôi tin sẽ làm được tới cùng.
- 2. 彼は諦めずにゴールまで走り抜いた。
 - → Anh ấy không từ bỏ mà cố chạy tới đích.

BÀI 2-3

Vない Vている 1. Aい naな Nの

Ý nghĩa: lúc / trong lúc

<u>Cách dùng:</u> diễn tả ý nghĩa "trong khoảng thời gian mà một trạng thái nào đó chưa thay đổi, và vẫn còn đang tiếp diễn". Trong nhiều trường hợp được dùng để so sánh với trạng thái sau khi sự việc đó kết thúc.

Ví dụ:

わす

- 1. <u>忘れない**うちに**</u>、メモしておこう。
 - → Trong lúc còn chưa quên thì hãy ghi chú lại.
- 2. 桜 が綺麗な**うちに**、お花見に行きましょう。
 - Trong lúc hoa anh đào còn đẹp thì hãy đi ngắm hoa nào.

2. VるかVないかのうちに

Ý nghĩa: vừa mới V

<u>Cách dùng:</u> dùng một động từ lặp lại 2 lần để diễn tả ý nghĩa "thời điểm ngay sau khi vừa mới bắt đầu làm cái gì đó".

Ví dụ:

Tiết học vừa mới kết thúc thì anh ấy đã ra khỏi phòng học ngay.

ふとん はい はい ねむ

- 2. 布団に<u>入るか入らないかのうちに</u>眠ってしまう。
 - → Vừa mới chui vào chăn thì tôi đã ngủ mất rồi.

Vる/Vない Aい/Aくない naな/naである Nである

Ý nghĩa: chừng nào mà

<u>Cách dùng:</u> với ý nghĩa "suốt trong thời gian tiếp diễn trạng thái đó", dùng để diễn đạt phạm vi điều kiện. Phía sau thường là những cách nói diễn tả trạng thái có được trong điều kiện đó. Hàm ý nếu điều kiện đó thay đổi thì trạng thái hiện hữu cũng có khả năng thay đổi theo.

- 1. <u>日本にいる**限り**</u>、日本語は必要だ。
 - → Chừng nào mà còn ở Nhật thì tiếng Nhật vẫn còn quan trọng.
- 2. 悪い生活習慣を<u>改めない**限り**</u>、健康にはなれない。
 - → Chừng nào mà không sửa đổi thói quen sinh hoạt xấu thì không thể khoẻ lên được.

4. vる/vた 限り (では)

「~の範囲内で判断すると」の 意味。

Ý nghĩa: trong phạm vi mà V

Cách dùng: đi với những động từ diễn tả nhận thức như 「見る・聞く・調べる」 (nhìn, nghe, tra cứu), mang ý nghĩa "nếu phán đoán trong phạm vi kiến thức, kinh nghiệm của bản thân". Cũng có các trường hợp dùng các cách nói 「限りで」、「限りでは」.

Ví dụ:

- 1. 私の調べた限り (では)、こういう研究は誰もしていない。
 - → Trong phạm vi điều tra của tôi, nghiên cứu như thế này chưa từng có ai làm.

N<数量/時間>限り

ダメ:女性限り/東京限り

Ý nghĩa: chỉ N

<u>Cách dùng:</u> đi với danh từ chỉ thời gian, số lần, không gian, diễn tả ý giới hạn. Trong trường hợp chỉ không gian, chỉ có những cấu trúc sau 「この場/その場/あの場」(chỗ này / chỗ đó / chỗ kia).

- 1. 70歳以上の方に限り、入場無料。
 - → Chỉ những vị trên 70 tuổi mới được miễn phí vào cửa.
- 2. 最近は、女性**に限らず**男性も化粧をする。
 - → Gần đây, không chỉ phụ nữ mà cả đàn ông cũng trang điểm.
- 3. 雨だ。<u>今日に限って</u>傘を持ってこなかった。
 - → Mưa rồi. Chỉ có hôm nay là không mang ô.
- 4. <u>うちの子に限って</u>悪いことをするはずがない。
 - → Chỉ có con nhà tôi là hoàn toàn không làm điều xấu.

BÀI 2-4

1. Nさえ Aければ naなら Nなら

V ますさえすれば

Ý nghĩa: chỉ cần... (là đủ)

<u>Cách dùng:</u> diễn tả cảm nghĩ: chỉ cần một điều gì đó được thực hiện là đủ, ngoài ra chỉ là những chuyện nhỏ nhặt, không đáng kể.

Ví dụ:

- 1. 携帯電話を買った。<u>これ**さえ**あれば</u>、時計もカメラもいらない。
 - → Tôi đã mua điện thoại. Chỉ cần có cái này thì không cần đồng hồ cũng như máy ảnh.
- 2. この薬を<u>飲みさえすれば</u>、すぐに治ります。
 - → Chỉ cần uống thuốc này vào là sẽ khỏi liền.

Ý nghĩa:

1. chính vì

Nであれば

2. chính vì

Cách dùng:

- 1. Đây là cách nói nêu bật nguyên nhân lên và đặc biệt nhấn mạnh nó. Thường dùng chung với $\lceil \mathcal{O} \not \stackrel{\sim}{\sim} \rceil$. Từ $\lceil \stackrel{\sim}{\sim} \not \sim \rceil$ được gắn vào mệnh đề chỉ nguyên nhân để diễn tả cảm xúc đặc biệt mạnh mẽ rằng "không phải cái nào khác mà chính cái đó", vì thế cách nói này không dùng trong trường hợp muốn diễn tả mối quan hệ nhân quả một cách khách quan. Cuối câu thường có $\lceil \circ \circ \circ \circ \circ \nearrow \not \sim \circlearrowleft \rceil$.
- 2. Cấu tạo gồm 「こそ」đi sau 「ば」. Có ý nghĩa 「他でもないこの理由で」(chính là lý do này mà không phải là lý do nào khác). Đây là cách nói hơi cổ dùng để nhấn mạnh lý do. Cuối câu thường kèm theo 「のだ」. Có thể thay thế bằng 「から」chỉ lý do, nhưng đi với 「から」sẽ mất ý nghĩa nhấn mạnh lý do.

Có một cách nói khác tương đối giống là $\lceil h \rangle \rangle \subset \mathcal{E}$, nhưng $\lceil h \rangle \rangle \subset \mathcal{E}$ có thể dùng cho cả 2 trường hợp khen / chê, còn $\lceil i \rangle \subset \mathcal{E}$ khó dùng khi chê.

Là cách nói trong văn viết. Được dùng trong văn viết hoặc văn nói lúc trang trọng.

- 1. 子供が<u>可愛いからこそ</u>、叱るんです。
 - Tôi mắng bọn trẻ chính vì tôi yêu thương chúng.
- 2. <u>努力したからこそ</u>、成功したんです。
 - → Chính vì nỗ lực nên đã thành công.
- 3. 厳しく注意したのは、あなたのことを思え**ばこそ**です。
 - → Tao cảnh báo gay gắt chính vì tao nghĩ cho mày thôi.

3. V てこそ

=「**v** て初めて」

Ý nghĩa: chính nhờ / phải... với

<u>Cách dùng:</u> đây là hình thức gắn yếu tố nhấn mạnh 「 \mathbb{C} - \mathbb{C}] vào sau dạng \mathcal{T} của động từ. Đi sau 「 \mathbb{V} - \mathbb{C}

Ví dụ:

- 1. お互いに<u>信頼してこそ</u>、悩みも言える。
 - → Chính nhờ tin tưởng lần nhau nên có thể nói ra những phiền muộn.
- 2. <u>親になってこそ</u>、親の苦労がわかる。
 - → Chính nhờ việc trở thành cha mẹ nên mới hiểu được nỗi gian truân của cha mẹ.

4. V るばかりだ

Ý nghĩa: <xu hướng> cứ V

<u>Cách dùng:</u> diễn đạt sự biến đổi chỉ theo một xu hướng xấu. Có thể thay thế bằng 「。。。する一方だ」.

Ví dụ:

- 1. 物価は上がる**ばかりだ**。
 - → Giá cả cứ tăng mãi.
- 2. 状況は悪化する**ばかりだ**。
 - Tình hình có xu hướng xấu đi.

Ý nghĩa:

- 1. <hoàn tất> chỉ còn (chờ) V (là xong)
- 2. chỉ V thôi

Cách dùng:

- 1. Thường dùng với hình thức 「V るばかりにしてある」,「V るばかりになっている」 (đã sẵn sàng V). Dùng để diễn đạt ý "đã ở trạng thái lúc nào cũng có thể chuyển sang hành động tiếp theo". Cũng có trường hợp dùng với ý nghĩa "đã làm xong mọi việc, còn lại chỉ là V mà thôi".
- 2. Nghĩa là 「それだけである」 (chỉ là như thế). Có trường hợp dùng để biểu thị "đang ở trong tình trạng liền trước một động tác nào đó sắp được thực hiện". Cũng có trường hợp dùng để biểu thị "chỉ có động tác đó là được thực hiện mà thôi". Có thể thay bằng 「。。。するばかりだ」.

- 1. 事故がないようにと**ただ**祈る**ばかりだ**。
 - → Chỉ còn cầu nguyện là không xảy ra sự cố.
- 2. 解決策はない。ただ忍耐あるのみだ。
 - → Không có đối sách giải quyết. Chỉ còn cách chịu đựng thôi.

BÀI 2-5

1. Nに したら すれば してみたら してみれば

~の立場になってみれば

Ý nghĩa:

- 1. Nにしたら、Nにすれば:đối với
- 2. Nにしてみたら、Nにしてみれば: đối với N thì

Cách dùng:

- 1. Đi sau một danh từ chỉ người, để diễn tả ý nghĩa "nếu đứng ở lập trường của người ấy". Dùng để diễn tả ý nghĩa suy đoán sự suy nghĩ của người khác, đứng trên lập trường của người đó. Không được dùng khi nói về lập trường của chính người nói.
- 2. Đi sau một danh từ chỉ người, để diễn tả ý nghĩa $\lceil \mathcal{Z} \mathcal{O} \mathring{\mathcal{L}} \$ (đối với người ấy thì). Dùng khi muốn nói rằng: người ấy có cách nhìn khác với người khác.

Ví dụ:

- 1. 大きすぎる親の期待は、子供にしたら苦痛だ。
 - → Kỳ vọng quá lớn của bố mẹ, đối với con cái là nỗi khổ sở.
- 2. 犬や猫は可愛いが、飼っていない人**にすれば**迷惑なこともある。
 - → Chó mèo thì dễ thương, nhưng đối với người không nuôi thì có cả những điều phiền phức.

2. V/A/na/N (普) と したら すれば

Ý nghĩa:

- 1. 「としたら」: <điều kiện giả định> giả sử / nếu
- **2.** 「とすれば」:
 - a. <điều kiện giả định> nếu...
 - b. <điều kiện xác định> nếu như...

Cách dùng:

- 1. Diễn tả ý nghĩa "trong trường hợp giả sử điều đó là sự thật / điều đó được thực hiện / tồn tại". Nửa sau là những cách nói thể hiện ý chí, phán đoán hay đánh giá của người nói. Cũng có trường hợp đi với 「仮に/もし」. Nếu tiếp theo sau là những cách nói thể hiện ý chí hay sự đánh giá thì có thể dùng 「としたら」, nhưng nếu dùng 「とすると」、「とすれば」thì sẽ mất tự nhiên.
- 2. A. Mặc dù không biết đó có là sự thật hay không, hoặc điều đó có thể thực hiện được hay không, nhưng diễn tả ý nghĩa giả định "giả dụ trong trường hợp cho đó là sự thật / trong trường hợp điều đó được thực hiện hoặc tồn tại". Cũng có trường hợp đi với trạng từ 「仮に/もし」. Vế sau thường dùng những cách nói thể hiện phán đoán của người nói như 「だろう」、「はずだ」.

 B. Diễn tả ý nghĩa "nếu căn cứ trên một hiện trạng hoặc sự thực như thế / nếu phán đoán dựa trên những điều như thế" trong trường hợp hiểu ra rằng đó là sự thực
 - đoán dựa trên những điều như thế", trong trường hợp hiểu ra rằng đó là sự thực, thông qua hiện trạng hoặc thông tin từ đối phương. Phía sau thường dùng những cách nói thể hiện phán đoán của người nói. Trong trường hợp này không đi với 「仮にしまし」.

Ví dụ:

- 1. もし、それが<u>本当だ**としたら**</u>、夢のようです。
 - → Giả sử như điều đó là sự thật thì cứ như là mơ vậy.
- 2. あの人が今も生きていると**すれば**、もう90歳になっているでしょう。
 - → Giả sử người đó giờ còn sống thì cũng đã 90 tuổi rồi nhỉ.

V/A/na/N (普) [としても anaだ/Nだ にしたって V/A/na/N (普) [にしても color colo

Ý nghĩa:

- 1. cho dẫu
- 2. cho dù

Cách dùng:

- 1. Có hình thức \(\text{X \(\bullet \tau \tau \)} \), diễn tả ý nghĩa "cho dẫu X là có thực đi nữa / có được thực hiện đi nữa thì cũng không có tác dụng tới việc hình thành hay cản trở Y". Y được dùng để diễn tả một sự việc trái với những mong đợi hay dự đoán từ X.
- 2. Diễn tả ý nghĩa "dù trong trường hợp giả sử thừa nhận rằng đó là một chuyện như đã nêu". Ở vế sau, người ta thường nêu lên một sự việc hoàn toàn ngược lại với kết quả đương nhiên của điều đó. Nhiều khi được dùng kèm với các nghi vấn từ như $\lceil V < S \rfloor$ 、 $\lceil \mathcal{E} \mathcal{M} \mathcal{R} \mathcal{E} \rfloor$.

Ví dụ:

- 1. 行くとしても、旅行者としてしか行けない。
 - → Cho dù có đi, thì chỉ có thể đi với tư cách là người du lịch.
- * a. 負けてくやしいのは、選手だけでなく監督**にしても**同じだ。
 - An hận vì thất bại, không chỉ riêng các tuyển thủ mà huấn luyện viên cũng vậy.
- 4. N1をN2と するN したN

Ý nghĩa: với tư cách là ~

Cách dùng:

- 1. この祭りは、住民の社会参加を目的として始められた。
 - → Lễ hội này được bắt đầu hướng đến mục tiêu tham gia xã hội của nhân dân.
- 2. <u>山田さんをリーダーとする</u>サークルを作る。
 - → Câu lạc bộ thể thao chọn anh Yamada làm thủ lĩnh.
- 3. 環境問題**を**テーム**とした**テレビ番組を見る。
 - → Chương trình truyền hình lấy vấn đề môi trường làm chủ đề.

BÀI 2-6

1. $\begin{bmatrix} N \\ V \\ S \\ E \end{bmatrix}$ ともに

<~共に>

Ý nghĩa: cùng với

<u>Cách dùng:</u> đi với danh từ hoặc động từ chỉ hành động hoặc thay đổi, để diễn tả ý nghĩa hành động hoặc thay đổi này diễn ra ứng với một hành động hoặc thay đổi khác, hoặc diễn tả hai sự việc xảy ra đồng thời. Từ dùng trong văn viết. Giống với

「。。。につれて」、「。。。と同時に」

Ví dụ:

1. 家族**とともに**来日した。

→ Tôi đến Nhật cùng với gia đình.

2. 自動車が<u>普及するとともに</u>、事故も増加した。

→ Cùng với việc phổ biến xe ô tô thì tai nạn cũng tăng lên.

Ý nghĩa:

1. 「にともない」: đồng thời với / song hành với

2. 「にともなって」: đồng thời với / càng... càng...

Cách dùng:

1. Cách nói trịnh trọng hơn của 「にともなって」.

2. Ở trước và sau 「にともなって」 người ta dùng những cách nói biểu thị sự biến đổi. Và nó diễn tả ý nghĩa: song hành với sự biến đổi nêu lên ở vế trước, sẽ xảy ra sự biến đổi nêu lên ở vế sau. Dùng để nêu lên những biến đổi có quy mô lớn, ít khi dùng cho những biến đổi mang tính cá nhân. Đây là một phong cách trang trong, mang tính văn viết.

<u>Ví dụ:</u>

じんこう ぞうか しげん しょうひりょう ふ 1. 人口の増加**にともない**、資源の消費量も増える。

→ Cùng với việc gia tăng dân số thì lượng tiêu thụ tài nguyên cũng tăng lên.

2. マラソン大会が<u>行われるのにともなって</u>、この道路は通行止めになります。

→ Cùng với việc diễn ra đại hội Marathon thì con đường này trở nên cấm lưu thông.

N + 3 V = N + 3 V = N + 3 V = N + 3

Ý nghĩa: càng... càng

Ví dụ:

- 1. <u>年を取る**につれて**</u>、体 のいろいろな機能が低下する。
 - → Càng lớn tuổi, nhiều chức năng cơ thể càng giảm sút.
- 2. 町の発展につれて、自然が少なくなった。
 - → Cùng với sự phát triển của thành phố, thiên nhiên trở nên ít đi.

Nに したがって 4. **V**るに したがい く~に従って> よていひょう

ダメ:予定表につれて

Ý nghĩa:

- 1. 「にしたがい」:theo/càng...càng...
- 2. Nにしたがって: theo
- 3. V るにしたがって: càng

Cách dùng:

- 1. Cách nói mang tính văn viết của 「にしたがって」.
- 2. Đi sau một danh từ chỉ người, quy tắc hay chỉ thị, v.v... để diễn tả ý nghĩa: phục tùng không phản đối, hành động theo đúng chỉ thị của ai đó.
- 3. Diễn tả ý nghĩa "động tác hoặc tác dụng đó càng tiến triển, thì…". Theo sau là những sự việc phát sinh ra sự thay đổi song hành với sự tiến triển của động tác hoặc tác dụng đã nêu lên ở phía trước. (chẳng hạn như 「気圧が下がる」、「険しくなる」、v.v...)

- 1. 北に行く**にしたがって**、紅葉は早くなる。
 - → Càng hướng ra Bắc thì lá đỏ nở sớm hơn.
- 2. 予定表にしたがい、学習を進める。
 - → Theo thời gian biểu, tôi sẽ đảm bảo việc học của mình.

BÀI 3-1

Ý nghĩa: đúng như

Cách dùng:

- 1. Đi với những danh từ như 「予定・計画・指示・命令」(dự định, kế hoạch, chỉ thị, mệnh lệnh) hay dạng liên dụng của những động từ chỉ sự suy nghĩ 「思う・考える」 để diễn tả ý nghĩa 「それと同様に」(giống như vậy), 「その通りに」、「そのままに」(y như vậy). Cách dùng này luôn luôn là 「。。。どおり」. Ngoài ra cũng có cách dùng khác như 「命令どおり」(y lệnh), 「型どおり」(y khuôn), 「見本どおり」(y mẫu), 「文字どおり」(y như câu chữ), 「想像どおり」(y như tưởng tượng).
- 2. Đi với dạng từ điển hoặc dạng eta của những đông từ diễn tả sự phát ngôn 「言う」 hay suy nghĩ 「思う」 để diễn tả ý nghĩa giống y như vậy.

Ví du:

- 1. 友達が<u>言ったとおり</u>、日本の物価は高い。
 - → Đúng như những gì bạn tôi nói, vật giá ở Nhật cao.
- _{しょん おも} 2. 自分の<u>思うとおりに</u>生きることは 難 しい。
 - → Đúng như chính mình suy nghĩ, việc sống thật là khó.
- 3. 希望どおり -> Đúng như kì vọng
- 4. アドバイスどおり -> Theo như lời khuyên

2. Vる まま (に)

Ý nghĩa:

- 1. theo như V
- 2. theo V của (người khác)

Cách dùng:

- 1. Diễn đạt ý 「成り行きに任せて、好きなように」 (phó mặc cho tình hình, làm theo cái mình thích). Động từ sử dụng mẫu này không nhiều. Ví dụ một số động từ sau hay được dùng 「起の首くまま」 (chân đưa đi đâu thì đi đó), 「気の首くまま」 (tuỳ theo cảm hứng).
- 2. Diễn đạt việc làm theo ý chí hoặc tình trạng của một người khác. Có thể sử dụng cả hình thức 「V られるがままに」.

- 1. セールスマンに<u>言われるまま</u>、契約書にサインをしてしまった。
 - → Bị người hợp đồng nói mãi, tôi đã ký vào hợp đồng mất tiêu.
- 2. 足の向くままに歩く。
 - → Đi theo hướng bước chân.

AW

3. naな ことに Vた

Ý nghĩa: thật là

<u>Cách dùng:</u> dùng sau một tính từ hoặc động từ biểu thị tình cảm, để diễn đạt trước, cảm nghĩ của người nói về sự việc định trình bày sau đó. Dùng trong văn viết.

Ví dụ:

- 1. <u>驚いたことに</u>、彼女は同じ相手と2回も離婚して再婚しているんです。
 - → Thật là bất ngờ, cô ấy ly hôn rồi tái hôn cả 2 lần với cùng một người.
- 2. <u>面白いことに</u>、隣の家も、その隣の家も、うちと同じ名字なのです。
 - → Thật là thú vị, nhà bên cạnh và cả nhà bên cạnh nhà đó cùng họ tên với tôi.

Nの		うれし い さのあまり	
4. naな	あまり	悲しいみのあまり	
Vる		恋し い かりめまり	

Ý nghĩa: vì quá

<u>Cách dùng:</u> đi với động từ hay danh từ biểu thị trạng thái hay tình cảm, diễn tả một sự việc đạt đến mức độ cực đoan, và kết quả xảy ra sau đó không phải là một kết quả tốt.

- 1. <u>緊 張のあまり</u>、体が震えた。
 - → Vì quá căng thẳng nên cơ thể run lên.
- 2. <u>心配する**あまり**</u>、母は寝込んでしまった。
 - → Vì quá lo lắng mẹ đã ngủ say.

BÀI 3-2

1. A/na/V (普) naだな

わけだ

Vている/Vていた Vられる/Vさせる

Ý nghĩa: <vỡ lẽ> hèn chi / thảo nào

<u>Cách dùng:</u> thường sử dụng dạng 「だから/それで/なるほど/道理で。。。わけだ」. Sử dụng hình thức 「X。だから」Y わけだ」 để diễn tả tâm trạng lúc trước cứ thắc mắc không hiểu tại sao lại Y, nhưng sau khi nghe phát ngôn của người đối thoại thì nhận được những thông tin chính là những nguyên nhân, lí do của sự việc, nên đã hiểu "Thế à. Vì là X nên mới có Y".

Vì là điều bản thân mình vỡ lẽ ra, nên theo sau 「わけだ」 không cần có những trợ từ như 「ね」, nhưng trong trường hợp nói lịch sự 「。。。わけで す」 thì luôn phải gắn những trợ từ như 「ね」、「な」.

Ví dụ:

- 1. <u>寒いわけだ</u>。雪が降っている。
 - → Thảo nào lạnh thế. Tuyết đang rơi.
- 2. 定価が1万円で、2割引だから<u>8千円になる**わけだ**</u>。
 - → Giá đã định là 1 vạn yên, giảm 2 nghìn yên nên thảm nào giá thành 8 nghìn yên.

2. A/na/V(普) わけではない $na extcolored{\mathcal{L}}$ な わけでもない

Ý nghĩa: không phải là / không có nghĩa là

<u>Cách dùng:</u> dùng để phủ định một sự việc được suy ra một cách đương nhiên từ tình huống hiện tại, hoặc từ phát ngôn ngay trước đó. Thường được sử dụng với các từ như 「だからと言って」、「別に」、「特に」,...

- 1. <u>欲しくない**わけではない**けれど</u>、お金がないから買えないんです。
 - → Không phải là không thích, nhưng vì không có tiền nên không thể mua
- - → Mở ti vi đấy nhưng không hẳn là xem.

A/na/V(普) 3. | わけがない | | わけはない Vている/Vていた] わけはない Vられる/Vさせる] わけがない

Ý nghĩa: lẽ nào lại / làm sao... được

naだな

<u>Cách dùng:</u> biểu thị sự quả quyết mạnh mẽ cho rằng không có lí do nào, khả năng nào để xảy ra những chuyện như thế. Trong văn nói thường lược bỏ trợ từ 「か」, như là 「わけない」. Có thể nói thay thế bằng 「はずがない」.

Ví dụ:

- 1. うちの子がそんなことをするわけがない。
 - → Con nhà tôi không lý nào làm chuyện như thế.
- 2. ほめられて、嬉しくないわけがない。
 - → Được khen không có lý gì lại không vui.

Ý nghĩa:

1. 「V る」: không thể V

2. 「Vない」: không thể không V

Cách dùng:

- 1. Diễn tả ý nghĩa "không thể làm được". Tuy nhiên không phải chỉ đơn giản có nghĩa là 「できない」, mà nó còn bao hàm ý nghĩa là "nếu xét từ nhận thức thông thường, từ quan niệm chung của xã hội, hoặc từ những kinh nghiệm quá khứ, thì không thể làm được, hay không được làm".
- 2. Kết hợp với hình thức phủ định của động từ, để biểu thị nghĩa vụ "không thể không thực hiện hành động đó = phải thực hiện". Những hiểu biết thông thường, quan niệm chung của xã hội, kinh nghiệm quá khứ,... chính là lí do của nghĩa vụ đó. Cũng có thể sử dụng hình thức 「そういうわけ」 (điều đó), tức là 「やらないわけ」 (việc không thực hiện), sau khi tiếp nhận một câu hoặc một phát ngôn trước đó.

- 1. 重要な会議があるので、病気でも会社を<u>休むわけにはいかない</u>。
 - → Vì có cuộc họp quan trọng nên dù bị ốm cũng không thể nghỉ làm được.
- 2. 税金は、高くても払わないわけにはいかない。
 - → Tiền thuế có cao nhưng cũng không thể không đóng.

BÀI 3-3

ダメ:駅に着いたとたん電話します。電話してください。

Ý nghĩa: ngay khi V / đúng lúc V

<u>Cách dùng:</u> theo sau dạng eta của động từ, diễn tả rằng ngay sau khi diễn ra hành động hoặc thay đổi ở vế trước thì cũng diễn ra một hành động hoặc thay đổi khác. Vì hành động hoặc thay đổi ở vế sau thường là những điều mà người nói mới nhận thấy lúc đó nên thường hàm ý「以外だ」 (bất ngờ). Do đó, trong trường hợp theo sau là những cách nói thể hiện hành động có chủ ý của người nói, thì không dùng được. Thay vào đó, có thể dùng 「とすぐに

Ví dụ:

- 窓を<u>開けたとたん</u>、強い風が入ってきた。
 - → Ngay khi mở cửa sổ, căn gió mạnh đã ùa tới.
- 2. お酒を<u>飲んだとたん</u>、顔が赤くなった。
 - → Ngay sau khi uống rượu thì mặt đỏ ngay.

Ý nghĩa: sau một thời gian dài... cuối cùng thì...

<u>Cách dùng:</u> theo sau cách nói này là những từ ngữ diễn đạt một sự thể nào đó, để biểu đạt ý nghĩa "sự thể đó chính là kết cục, cách giải quyết, tình trạng xảy ra sau một thời gian dài diễn ra trạng thái được nói tới ở phía trước". Nhiều trường hợp ngụ ý tình trạng đó kéo dài gây nên sự nặng nề, phiền toái về mặt tinh thần.

- 1. 彼は酔っ払って<u>騒いだ**あげく**</u>、寝てしまった。
 - → Anh ta say, sau một hồi làm ồn ào thì đã ngủ mất rồi.
- 2. 何度も<u>手術した**あげく**</u>、治らないと言われた。
 - → Sau khi đã phẫu thuật nhiều lần, thì bị nói là không khỏi được.

Ý nghĩa: (vào) cuối / sau khi / sau một hồi

<u>Cách dùng:</u> biểu thị ý nghĩa "ở cuối một khoảng thời gian nào đó". Trong nhiều trường hợp, kiểu câu này thường dùng để diễn đạt ý nghĩa "sau khi kinh qua một quá trình nào đó, cuối cùng đã". Thiên về văn viết.

Ví du:

- 1. <u>悩んだ末</u>、進学ではなく 就 職 することにした。
 - → Sau khi suy nghĩ kĩ, đã quyết định không học nữa mà đi làm.
- ではあるからはなった。 また たてもの けんせつ ちゅうし たてもの は 民との話し合いの末、その建物の建設は中止となった。
 - → Sau khi thảo luận với người dân thì việc xây dựng toà nhà đó bị tạm dừng.

Ý nghĩa: khi chợt nhận thấy... thì

<u>Cách dùng:</u> dùng sau một mệnh đề, để diễn đạt tâm trạng cảm thấy kì lạ, vì không hiểu nguyên nhân, lí do của sự việc. Phần sau biểu thị sự việc làm thành nguyên nhân, lí do, giải thích cho sự việc này, ở đó biểu lộ cảm nghĩ là đã hiểu ra vì sao lại như thế.

Ví du:

- 1. あの人は忙しい人で、<u>来たかと思ったら</u>、もう帰ってしまった。
 - → Người kia là người bận rộn, chợt nhận ra là đến mà đã về rồi.
- 2. 花が咲いたかと思ったら、もう散ってしまった。
 - → (Khi nhận ra) Hoa vừa mới nở mà đã rụng rồi.

BÀI 3-4

Aい ところ Nの ところに ところに ところへ Vている ところを Vていた ところだ

Ý nghĩa: lúc / đúng vào lúc / trong lúc / đúng vào lúc đang

Cách dùng:

Ví dụ:

1. <u>お忙しいところ(を)</u>すみません。

→ Thật xin lỗi đã làm phiền trong lúc bạn đang bận.

2. 会いたいと思っていたところです。

→ Vừa đúng lúc muốn gặp bạn.

2. V たところ

Ý nghĩa: vừa mới

Cách dùng: diễn tả việc động tác, hoặc sự thay đổi nói tới trong câu rơi vào giai đoạn "ngay sau đó". Thường dùng với những trạng từ chỉ thời điểm ngay trước đó như 「今、さっき、ちょっと前」.

- -_{のよういん} けんさ 1. 病院で<u>検査したところ</u>、異常はなかった。
 - → Tôi vừa kiểm tra ở bệnh viện xong, không có gì bất thường.
- 2. 駅に<u>問い合わせたところ</u>、忘れ物は届いていた。
 - → Tôi vừa mới hỏi ở nhà ga thì đồ quên đã quay trở lại.

$$N$$
どころ $\begin{bmatrix}$ ではない $\\$ じゃない $\\$ ではなく~ $\\$ じゃなく~

Ý nghĩa: không phải lúc

<u>Cách dùng:</u> đi sau danh từ hay động từ chỉ động tác, để diễn tả ý nghĩa "không phải là trường hợp, trạng thái để có thể tiến hành một hoạt động như vậy". Có thể dùng chỉ thị từ $\lceil 2 \rceil$ để chỉ phát ngôn ở vế trước.

Ví dụ:

- 1. 工場で火事があり、<u>仕事どころではなかった</u>。
 - → Có hoả hoạn ở công trường nên không thể làm việc được.
- 2. 風邪がひどくて、遊びに行くどころじゃない。
 - → Bị cảm nặng quá, không đi chơi được.

Ý nghĩa: nói chi đến... ngay cả... cũng không

<u>Cách dùng:</u> ở vế sau thường là những cách nói mang tính phủ định như \uparrow $\stackrel{?}{\sim}$ ($\stackrel{?}{\leftarrow}$) $\stackrel{?}{\sim}$ $\stackrel{?}{\sim}$ $\stackrel{?}{\sim}$ $\stackrel{?}{\sim}$ ($\stackrel{?}{\sim}$) (ngay cả... cũng không), nhằm diễn tả ý nghĩa không những chưa đạt đến mức chuẩn hoặc mong đợi trung bình mà còn chưa đạt đến một mức mong đợi thấp hơn, đơn giản hơn thế rất nhiều.

- 1. 「夏休みは取れそう?」
 「忙しくて<u>夏休みどころか日曜日も</u>休めないよ。」
 - → Có thể nghỉ hè không?Đang bận đến mức chủ nhật còn không nghỉ được nói chi là hè.
- 2. 「そう。うちの会社は<u>忙しいどころか</u>仕事がなくて困っているんだ」
 - → Vậy à. Công ty của chúng tôi đang còn không có việc, đang khó khăn chứ nói chi là bận rộn.

BÀI 3-5

1. N だらけ

ででいてき いみ 否定的な意味。

Ý nghĩa: toàn là / đầy

Cách dùng: diễn tả trạng thái đầy những thứ đó, nhiều, toàn là thứ đó. Khác với $\lceil \circ \circ \circ \rangle$ từ $\lceil \circ \circ \circ \rangle$ cách nói này thường dùng để diễn tả sự đánh giá tiêu cực của người nói.

Ví dụ:

- 1. この手紙の日本語は<u>間違いだらけ</u>だ。
 - → Tiếng Nhật của bức thư này đầy lỗi sai.
- 2. ちゃんと畳んで置かなかったから、脈が<u>しわ**だらけ**</u>になってしまった。
 - → Vì đã không gấp rồi cất cẩn thận, nên quần áo toàn là vết nhăn.

Ý nghĩa: cứ V mãi mà không

<u>Cách dùng:</u> thường dùng dưới hình thức 「たきり、。。。ない」để diễn tả ý nghĩa "đó là lần cuối cùng, sau đó, điều được dự đoán không còn xảy ra nữa". Cũng có khi nói là 「これっきり」(từ đây),「それっきり」(từ đó),「あれっきり」(từ dạo đó).

- 1. うちの子は遊びに<u>行っ**たきり**</u>帰ってこない。
 - → Con nhà tôi sau khi đi chơi không thấy về.
- 2. 息子は、自分の部屋に入ったきり出てこない。
 - → Con trai tôi vào phòng rồi không ra ngoài.
- 3. 彼とは去年の忘年会に会って、<u>それ(つ)きり</u>会っていない。
 - → Gặp anh ấy từ bữa tiệc cuối năm ngoái, từ đó thì không gặp nữa.

3. Vます[きり __

Ý nghĩa: chỉ mải lo V / cứ V miết

<u>Cách dùng:</u> đi sau dạng liên dụng của động từ, diễn tả ý nghĩa "chỉ làm mãi một việc, ngoài ra không làm việc gì khác".

Ví dụ:

- はは にゅういん ちち 1. 母は入院している父を<u>つき(っ)**きり**で</u>看病してい る。
 - → Mẹ tôi từ lúc vào với bố đang nhập viện thì cứ ở đấy chăm sóc mãi.

4. V ますっぱなし

ででいてき いみ 否定的な意味。

Ý nghĩa:

- 1. <bỏ mặc> R xong rồi vẫn để nguyên như vậy
- 2. <liên tục> suốt / hoài

Cách dùng:

- 1. Diễn đạt ý nghĩa việc đương nhiên phải làm thì không làm mà lại cứ để nguyên đó. Khác với 「V たまま」, cách nói này thường bao hàm ý nghĩa phê phán.
- 2. Diễn đạt ý nghĩa một việc hay trạng thái cứ kéo dài suốt.

- 1. 電車が混んでいて、東京まで立ちっぱなしだった。
 - → Tàu điện đông quá, tôi đã đứng suốt cho tới Tokyo.
- 2. テレビを<u>つけっぱなしで</u>寝てしまった。
 - → Tôi ngủ trong khi vẫn bật tivi.

BÀI 3-6

Ý nghĩa: ngược lại với...

<u>Cách dùng:</u> đi sau một danh từ biểu thị sự dự đoán tương lai, như 「予想」、「期待」, v.v... và diễn tả ý nghĩa: kết quả là một cái khác với cái đó. Có thể thay bằng 「。。。とは違って」、「。。。とは反対に」. Mang tính chất văn viết. Ngoài ra khi bổ nghĩa cho danh từ, thì có dạng 「N に反する/に反した N」.

Ví dụ:

- 1. 専門家の<u>予想に反して</u>、景気は回復し始めた。
 - → Trái với dự đoán của các nhà chuyên môn, kinh tế đã bắt đầu phục hồi.
- 2. 我々の<u>期待に反して</u>、新商品はあまり売れなかった。
 - Trái với kì vọng của chúng ta, sản phẩm mới không bán được mấy.

Nである naな 反面 えい Vる

Ý nghĩa: ngược lại / mặt khác / đồng thời...

<u>Cách dùng:</u> có ý nghĩa là 「。。。のと反対に」 (ngược lại với...). Dùng để diễn đạt ý: trong cùng một sự vật tồn tại hai mặt có tính chất trái ngược nhau.

- 1. パソコンは<u>便利な**反面**</u>、トラブルも多い。
 - → Máy tính thì tiện lợi nhưng mặt khác cũng nhiều phiền toái.
- 2. 彼は<u>優れた学者である**反面**</u>、精神的に弱い人間だ。
 - → Anh ta là một học giả xuất sắc nhưng trái lại là một người yếu đuối về tinh thần.

Ý nghĩa: nhưng / ngược lại

Cách dùng:

Ví du:

ぬの みず つよ いっぽう ねつ よわ

- 1. この布は水に強い一方、熱に弱い。
 - → Vải này mạnh với nước nhưng yếu với nhiệt.

しず いっぽう ふべん

- **2.** このあたりは、<u>静かな一方</u>、不便である。
 - → Vùng này yên tĩnh nhưng bất tiện.

3. 予算がないと<u>言われているが、一方では</u>予算が無駄に使われている。

→ Mặc dù bị nói là không có ngân sách nhưng ngược lại đang sử dụng ngân sách một cách lãng phí.

いっぽう **4. V る**一方だ = 「V るばかりだ」 へんか あらわ どうし 変化を 表 す動詞につく。

Ý nghĩa: ngày càng V

<u>Cách dùng:</u> diễn tả một trạng huống cứ ngày càng tiến triển không ngừng theo một chiều hướng nhất định nào đó. Thường dùng cho những tình huống không tốt.

Ví dụ:

たいきちゅう のうど じょうしょう ちきゅう おんだんか すす

1. 大気中の CO2濃度の 上 昇 とともに、地球の温暖化は<u>進む</u>

一方だ。

→ Cùng với việc nồng độ CO2 trong bầu khí quyển tăng lên thì việc trái đất nóng lên có xu hướng ngày càng tăng.

てんこう やさい ねだん あ いっぽう

- 2. 天候のせいで、野菜の値段は上がる一方だ。
 - → Do thời tiết mà giá rau có xu hướng tăng cao.

BÀI 4-1

V/A/na/N (普)

1. naだな/である 上 (に) Nだの/である

Ý nghĩa: hơn nữa / đã... lại

<u>Cách dùng:</u> diễn tả một trạng thái hay sự việc nào đó xảy ra nhưng lại có một sự việc hay trạng thái khác xảy ra tiếp. Trong trường hợp đi với danh từ thì có hình thức 「N である/だった/であった」.

<u>Ví dụ:</u>

- 1. 彼は仕事が<u>できる上に</u>優しい。
 - → Anh ấy không những làm được việc lại còn dễ tính nữa.
- 2. 昨日は<u>寒かった上に</u>、風が強かった。
 - → Hôm qua không chỉ lạnh mà còn gió mạnh nữa.

Ý nghĩa: sau khi

<u>Cách dùng:</u> diễn tả ý nghĩa "trước tiên phải tiến hành hành động V trước đã", phía sau là những cách nói mang nghĩa "rồi dựa trên kết quả đó mà làm hành động kế tiếp".

- 1. よく<u>考えた上で</u>決めます。
 - → Sau khi đã suy nghĩ kĩ mới quyết định.
- ^{かぞく} そうだん うえ へんじ へんじ **2.** 家族と<u>相談の上</u>、お返事します。
 - → Sau khi cùng gia đình bàn bạc, tôi sẽ trả lời.

3. V (普) 上は いじょう

(=「以上」「からには」)

けつい あらわ ことば 決意を表す言葉やアドバイ きんし つづ ス、禁止などが続く

Ý nghĩa: một khi đã

<u>Cách dùng:</u> đi với những từ diễn tả một hành vi đòi hỏi trách nhiệm, hoặc một sự chuẩn bị tinh thần nào đó, với nghĩa "chính vì đã có hành vi đó". Theo sau là những từ ngữ diễn tả ý "cần phải có hành động phù hợp với hành vi đó". Cùng nghĩa với 「。。。から には」、「以上は」. Cách nói trang trọng.

Ví dụ:

- 1. <u>キャプテンに選ばれた上は</u>、頑張るしかない。
 - → Một khi đã được chọn là thủ lĩnh thì chỉ còn cách là cố gắng thôi.
- 2. <u>入学する上は</u>卒業したい。
 - → Một khi đã nhập học thì muốn tốt nghiệp.

4. Nの
$$\begin{bmatrix} \hat{j} \hat{z} \\ \hat{L} \hat{c} \hat{c} \hat{d} \\ \hat{j} \hat{z} \\ \hat{L} \hat{c} \hat{b} \end{bmatrix}$$
 N $\begin{bmatrix} \hat{L} \\ \hat{L} \hat{c} \hat{b} \\ \hat{L} \hat{d} \\ \hat{c} \hat{c} \hat{c} \hat{d} \\ \hat{L} \hat{c} \hat{c} \hat{d} \end{bmatrix}$

Ý nghĩa: trên / theo

<u>Cách dùng:</u> đi với những danh từ biểu thị những sự vật có thể viết hoặc vẽ ra được như số liệu hay bản đồ,... diễn tả ý nghĩa "theo nguồn tin đó".

- 1. <u>天気図の上では</u>春なのに、実際はまだ寒い。
 - → Trên phương diện bản đồ khí tượng mặc dù là mùa xuân nhưng thực tế vẫn còn lạnh.
- 2. 理論 上 はできるはずだったが、実験では失敗した。
 - → Trên phương diện logic thì đã chắc là làm được, nhưng thực nghiêm thì đã thất bai.

BÀI 4-2

1. N向け だ に N向き のN

N向け=N を対象とした N向き=N に向いている

Ý nghĩa:

1. 「N向けの N」: N dành cho N

2. 「N向けに」: dành cho

3. 「N 向き」: <sự thích hợp> phù hợp / dành cho

Cách dùng:

1. Dùng với công thức 「N 1 向けの N 2」 để diễn đạt ý nghĩa 「N 1 を対象として作られた N 2」 (N2 được chế tạo cho đối tượng là N1).

2. Ý nghĩa là 「。。。を対象に/。。。を対象として」(coi... là đối tượng).

3. Có ý nghĩa 「N のためにちょうど良い/N に適している」(vừa vặn đối với N / thích hợp đối với N). Thay cho cách nói phủ định là 「N向きでない」 (không phù hợp với N, không dành cho N) thì có thể nói 「N に不向きだ」.

Ví dụ:

1. それは、初心者**向けの**教科書です。

→ Đây là cuốn sách giáo khoa dành cho người mới bắt đầu.

2. この製品の生産は、<u>国内**向け**も、海外輸出**向け**も</u>、ともに増加した。

→ Việc sản xuất sản phẩm này, vừa dành cho trong nước, cũng như dành cho xuất khẩu nước ngoài đều tăng.

3. この店の料理は、 $\frac{1}{8}$ が少なく見た目が綺麗なので、 $\frac{5}{4}$ なので、 $\frac{5}{4}$ なので、 $\frac{5}{4}$

→ Thức ăn của cửa hàng này, vì lượng ít nhìn bắt mắt nên thích hợp với nữ giới.

2. N次第

だで

では

Ý nghĩa: tuỳ thuộc ở N

<u>Cách dùng:</u> diễn tả ý nghĩa "tuỳ theo N mà biến đổi thành dạng này hoặc dạng kia, chịu sự chi phối của N".

Ví dụ:

1. 花火大会は天気次第で中止になる場合もあります。

→ Lễ hội pháo hoa thì cũng có trường hợp tạm dừng tuỳ thuộc vào thời tiết.

2. 仕事は紹介するが、うまくいくかどうかは本人次第だ。

→ Giới thiệu công việc đấy, nhưng mà làm giỏi hay không thì tuỳ thuộc ở chính bản thân người đó.

3. V ます次第

^{゛こ}過去のことには使えない。

Ý nghĩa: chừng nào V tôi sẽ... ngay

Cách dùng: mẫu câu này có nghĩa là 「。。。したらすぐに」 (ngay sau khi...), diễn đạt sự việc sẽ có hành động tiếp theo, ngay sau khi một sự tình nào đó được thực hiện. Câu đi trước thường diễn tả sự việc xảy ra theo một quá trình tự nhiên, nhưng câu sau thì không được dùng để diễn tả một sự việc như thế, mà được dùng để diễn tả một hành vi xảy ra theo chủ ý của người nói.

Ngoài ra, cũng không dùng để chỉ một việc trong quá khứ. Thường dùng trong những bản tin trên tivi, v.v...

Ví dụ:

- -1. では、田中が戻り**次第**、お電話させます。
 - → Vậy thì, ngay khi Tanaka quay về, tôi sẽ bảo gọi điện ngay.
- 2. 決まり**次第**、ご連絡いたします。
 - → Ngay khi quyết định, tôi sẽ liên lạc lại ngay.

Vる

4. Vた

次第です

Vている]

Ý nghĩa: do đó (do những sự tình, duyên cớ như trên)

<u>Cách dùng:</u> dùng để trình bày những sự tình, duyên có của sự việc diễn ra cho đến lúc ấy. Thiên về văn viết. Trong những lối nói có tính cách thành ngữ, thì tính từ cũng được dùng trước 「次第だ」.

- 1. この度担当が替わりましたので、挨拶に 何った**次第**です。
 - → Lần này thay đổi người phụ trách vì thế mà đã đến chào hỏi.
- 2. 日時の変更について、改めて<u>お知らせする**次第で**</u> **す**。
 - → Về việc thay đổi ngày giờ, tôi sẽ thông báo vào lúc khác.

BÀI 4-3

1. Nに こたえてこたえこたえるN

<に応えて>

Ý nghĩa: đáp ứng

<u>Cách dùng:</u> đi sau những danh từ như 「期待」(kì vọng) và 「要請」(yêu cầu), v.v... để diễn tả ý nghĩa "đáp ứng, để cho cái đó thành tựu". Hơi mang tính chất văn viết.

Ví dụ:

- - → Đáp ứng ý kiến của khách hàng, thời gian mở cửa đã được kéo dài ra
- **2.** 親の期待にこたえ、頑張った。
 - → Tôi đã cố gắng để đáp ứng kì vọng của bố mẹ.

Ý nghĩa: chống lại / đối với

<u>Cách dùng:</u> diễn tả ý nghĩa "hướng về / đáp lại sự vật đó". Theo sau là những cách nói biểu thị một tác động nào đó, ví dụ như một hành vi hay một thái độ được hướng về sự vật đó. Khi bổ nghĩa cho danh từ, thì nó biến thành dạng 「。。。に対しての N」、「。。。に対する N」.

- 1. <u>| 目上の人に対して</u>、そういう言い方は失礼ですよ。
 - → Đối với người trên thì cách nói như vậy là vô lễ đó.
- 2. 都市で人口が<u>増えているのに対し</u>、農村では減っている。
 - → Ngược lại với việc dân số ở thành thị ngày càng tăng, thì ở nông thông dân số ngày càng giảm.

「~によって」の硬い表現。

手段・根拠・原因・場合を表す。

Ý nghĩa: bằng / bởi / nhờ / tuỳ / do

<u>Cách dùng:</u> dùng để chỉ "tác nhân", "nguyên nhân", "căn cứ", v.v... Lối nói biểu thị chủ thể hành động hoặc nguyên nhân được dùng trong phong cách trang trọng kiểu văn viết, còn trường hợp chỉ điều kiện thì cũng có thể dùng trong văn nói thông thường.

Ví dụ:

- 1. 未成年者の飲酒は、法律により禁じられている。
 - → Uống rượu đối với người chưa thành niên theo pháp luật thì đang bị cấm.
- 2. その<u>地震による</u>被害は、過去最大だった。
 - → Hậu quả do trận động đất đó gây ra là lớn nhất trong lịch sử.

Ý nghĩa: ảnh hưởng tới... / bị ràng buộc vào... / dính líu với...

Cách dùng: diễn tả ý nghĩa "gây ra ảnh hưởng" hoặc "liên quan tới". Ở vị trí của danh từ N, người ta dùng những danh từ diễn tả những thứ thường bị ảnh hưởng như 「名誉、評判、生死、合否」(danh dự, uy tín, sống chết, đậu rớt), v.v...

- 1. 彼は汚職事件にかかわって逮捕された。
 - → Anh ta bị bắt vì liên quan đến việc tham nhũng.
- 2. 息子はマスコミ**にかかわる**仕事をしている。
 - → Con trai tôi đang làm công việc liên quan đến truyền thông.
- 3. 命にかかわる病気
 - → Bệnh ảnh hưởng tới sinh mạng

BÀI 4-4

N na ながら 1. Aい ながらも

Ý nghĩa: <liên kết nghịch> tuy... nhưng

Cũng được dùng với 「も」 như trong hình thức 「ながらも」. Còn 「ながらに」 là một cách nói khá cổ nên không thường được sử dụng trong văn nói. Trong cách dùng liên kết nghịch, vị từ đi trước 「ながら」 thường là có tính trạng thái.

Ví dụ:

- 1. 悪いことと知り**ながら、**盗みを繰り返した。
 - → Tuy biết là việc xấu, nhưng vẫn cứ lặp lại việc trộm cắp.
- 2. 「狭いながらも楽しいわが家」という言葉がある。
 - → Có từ nghĩa là "nhà ta dù nhỏ nhưng hạnh phúc".

2. V ますつつ(も)V

「ながら(も)」の硬い表現

Ý nghĩa: mặc dù... nhưng

- 1. 彼女は<u>忙しいと言いつつ</u>、長電話をしている。
 - → Cô ấy mặc dù nói là bận nhưng mà đang tán chuyện điện thoại.
- **2.** 今日こそ頑張ろうと<u>思いつつ</u>、また勉強しなかった。
 - → Mặc dù nghĩ là phải chính từ hôm nay sẽ cố gắng, nhưng rồi lại không học.

3. V ますつつ V

「~ ながら (= 同時に)」の
いみ **意味。**

Ý nghĩa: <đồng thời> vừa... vừa / trong lúc vẫn / khi

Cách dùng: dùng để diễn đạt cùng một chủ thể trong khi làm hành động này, cũng làm một hành động khác. Có nghĩa gần giống như $\lceil \circ \circ \circ \rangle$ có khuynh hướng sử dụng trong văn viết nhiều hơn.

Ví dụ:

- **1.** 先生と<u>相談しつつ</u>、進路を決めたいと思う。
 - → Vừa thảo luận với giáo viên, vừa quyết định con đường sắp tới.

4. V ますつつある

Ý nghĩa: đang dần dần... / hiện đang... dần

<u>Cách dùng:</u> diễn tả trạng thái mà một hành động, động tác đang tiếp diễn theo một hướng nào đó. Có nhiều trường hợp tương ứng với 「ている」 nhưng cũng có vài điểm khác nhau. Trường hợp đi cùng với những động từ diễn tả một sự thay đổi chớp nhoáng thì 「つつある」 có nghĩa là có phát sinh thay đổi và thay đổi này đang có chiều hướng hoàn thành. Còn 「ている」 chỉ diễn tả trạng thái sau khi sự thay đổi đã hoàn thành. Ngoài ra 「つつある」 rất khó dùng với những động từ không mang ý nghĩa hoàn thành.

Ví dụ:

- 1. 医療はますます進歩しつつある。
 - → Y học đang dần dần ngày càng phát triển.
- 2. 新種のウイルスによる被害は、全国に広がりつつある。
 - Thiệt hại do loại virus mới đang dần dần mở rộng khắp cả nước.

V/A/na/N(普) Nだの

5.

na<u>だ</u>な

くせして

Ý nghĩa: ... mà

<u>Cách dùng:</u> đồng nghĩa với $\lceil < 년$ nhưng trong nhiều trường hợp, đem lại một cảm giác thân mật hơn.

- 1. <u>知らないくせして</u>、知っているようなことを言うな。
 - → Đừng có nói kiểu như biết mặc dù là không biết.
- 2. 大学生のくせして、そんなことも知らないの?
 - → Là sinh viên đại học thế mà không biết chuyện này á?

BÀI 4-5

Vるべき だ がはない naであるべき Aくあるべき N

Ý nghĩa:

- 1. 「べきだ」: nên / cần / phải...
- 2. 「べきだった」「べきではなかった」: đáng lẽ nên / đáng lẽ không nên

Cách dùng:

- 1. Có ý nghĩa là 「。。。するのが当然だ」,「。。。するのが正しい」, 「しなければならない」(làm... là việc đương nhiên, làm... là đúng, phải...). Hình thức phủ định sẽ là 「べきではない」, có ý nghĩa là 「。。。するのは良くない」、「。。。してはいけない」(làm... là không tốt, làm... là không đúng, không được làm...).
- 2. Nói về chuyện đã xảy ra trong quá khứ, có ý nghĩa là "nếu đã làm như vậy thì tốt hơn", "nếu không làm như vậy thì tốt hơn".

Ví dụ:

- 1. そんなことをすべきではない。
 - → Không nên làm những việc như vậy.
- 2. もっと勉強<u>するべきだった</u>。
 - → Đáng lẽ nên học nhiều hơn.
- 3. あんなこと言うべきではなかった。
 - → Đáng lẽ không nên nói những chuyên như vây.
- 2. V ないざるをえない しない -> せざるをえない

<ざるを**得**ない>

Ý nghĩa: đành phải / buộc phải / chẳng đặng đừng / không thể không... được

Cách dùng: diễn đạt ý nghĩa chỉ còn cách đó thôi, không có cách nào khác. Có thể thay bằng dạng $\lceil V \not \uparrow \supset \langle \exists \uparrow \rangle \rangle \rangle \rangle$. Thường dùng để chỉ sự việc phải làm một hành động gì, ngược với ý muốn của mình, dưới một áp lực hoặc một sự cấp bách của tình huống nào đó. Thiên về văn viết.

- 1. 嫌な仕事でも、生活のためには続けざるをえない。
 - → Mặc dù là công việc khó chịu, nhưng vì cuộc sống đành phải tiếp tục.
 - → Mặc dù là công việc khó chịu, nhưng vì cuộc sống không thể không tiếp tục.
- 2. この戦争は間違いだったと言わざるをえない。
 - → Không thể không nói là cuộc chiến tranh này đã sai lầm.

3.
$$\begin{bmatrix} V\delta/Vない\\ N$$
という $\end{bmatrix}$ ことになっている

Ý nghĩa: <quyết định> đi đến quyết định / có quyết định phải...

Cách dùng: diễn đạt nội dung: đã có một quyết định hoặc thoả thuận, hoặc kết quả nào đó về một hành động trong tương lai. So với trường hợp 「ことにする」, trong đó, sự việc ai quyết định, quyết tâm được thể hiện rõ ràng, thì ở trường hợp 「ことになる」này điều ấy không rõ rệt. 「ことになる」 mang nét nghĩa: một kết luận, một kết quả nào đó đã có được một cách tự nhiên, tự động, không rõ do ai tạo ra. Thường dùng ở dạng タ,「ことになった」.「こと có vẻ kiểu cách hơn.

Ví dụ:

- _{あした} そつぎょうしき おこな 1. 明日、ここで卒業式が<u>行われることになっている</u>。
 - → Ngày mai lễ tốt nghiệp được tiến hành ở đây.
- **2.** 6 0 点以上が<u>合格ということになっている</u>。
 - → Cứ trên 60 điểm sẽ đỗ.

V/A/na/N(普)に

naだであるに 4. Nだに

すぎない | <~に過ぎない>

Ý nghĩa: chẳng qua chỉ là / bất quá

Cách dùng: biểu thi ý "(đơn giản) chỉ... mà thôi". Kèm theo là tâm trạng đánh giá: "không quan trọng lắm".

- 1. 単なる言い間違いにすぎない。
 - → Đơn giản chẳng qua chỉ là nói nhầm.
- 2. 簡単な 日常英会話ができるにすぎない。
 - → Chẳng qua là chỉ có thể nói được đàm thoại thông thường đơn giản thôi.

BÀI 4-6

Ý nghĩa: nhân dịp / vào lúc / nhân cơ hội

Ví dụ:

- 1. 図書館の<u>利用にあたり</u>、図書カードが必要です。
 - → Khi sử dụng thư viện thì cần có thẻ thư viện.
- 2. <u>アルバイトをする**にあたっては**</u>、学業や体に無理のないようにすること。
 - → Vào thời điểm làm thêm, đừng làm ảnh hưởng tới việc học và sức khoẻ.

Ý nghĩa: theo / men theo / dọc theo / theo sát

<u>Cách dùng:</u> đi sau một danh từ chỉ một vật kéo dài như "sông" hay "đường", hoặc một danh từ chỉ một dây chuyền công tác như "trình tự" hay "sách hướng dẫn", v.v..., để diễn tả ý nghĩa "y theo sự tiếp diễn của cái đó / cặp suốt theo bờ của cái đó / theo sự dẫn dắt của cái đó", v.v...

- 1. 資料に沿って、ご説明いたします。
 - → Tôi sẽ giải thích theo sát tài liệu.
- 2. お客様一人一人のご希望に沿った旅行プランをお作りします。
 - → Lập kế hoạch đi du lịch dựa theo ước muốn của từng khách hàng.

Ý nghĩa: trước khi

<u>Cách dùng:</u> có nghĩa là "trước khi bắt đầu điều gì đó". Dùng trong trường hợp muốn nói tới một sự việc mà mình nên thực hiện sẵn trước khi bắt đầu điều gì. Nếu bổ nghĩa cho một danh từ, thì nó sẽ mang dạng 「N にさきだつ N」. Tuy nhiên, không có dang 「V るに先立つ N」.

Ví dụ:

- 1. <u>開店に先立ち</u>、関係者だけのパーティーが 行 われた。
 - → Trước khi khai trương nhà hàng đã tổ chức bữa tiệc chỉ gồm những người liên quan.
- 2. 新製品の開発に先立って、アンケート調査を行った。
 - Trước khi phát hành sản phẩm mới đã tiến hành điều tra bằng câu hỏi.

Ý nghĩa: trải suốt / trải khắp

<u>Cách dùng:</u> đi sau một từ chỉ thời gian, số lần, phạm vi của một nơi chốn, v.v..., để diễn tả trạng thái: "những cái đó có quy mô lớn". Theo sau nó thường là những động từ như 「行う/続ける/訪れる」. Dùng trong phong cách nghiệm trang mang tính văn viết.

- 1. この台風の影響で、関東地方は<u>広い範囲にわたって</u>大雨となるでしょう。
 - → Do ảnh hưởng của cơn bão này, khu vực Kanto có thể sẽ có mưa lớn trải khắp trên diện rộng.
- 2. 我が社は<u>20年間にわたり</u>、この薬の研究開発に努めてきた。
 - → Công ty của chúng tôi đã bắt đầu nghiên cứu phát triển loại thuốc này suốt 20 năm.

BÀI 5-1

1. V ますっこない

Ý nghĩa: tuyệt đối không / không thể / làm gì có chuyện

<u>Cách dùng:</u> dùng với động từ ở dạng liên dụng, để phủ định dứt khoát, mãnh mẽ rằng không có khả năng xảy ra một việc gì. Thuộc về văn nói thân mật, có ý nghĩa gần với những cách nói như 「絶対。。。しない」、「するはずがない」、「。。。するわけがない」. Thường dùng trong hội thoại giữa những người có quan hệ thân thiết với nhau.

Ví dụ:

- 1. 一日でこの本の文法全部なんて、覚えられっこない。
 - → Trong 1 ngày mà học hết ngữ pháp của quyển sách này, tuyệt đối không thể nào nhớ được.
- 2. 今の実力では、試験に<u>受かりっこない</u>。
 - → Với năng lực hiện tại, thì tuyệt đối không thể nào đỗ được.

2. V ますかねない

「V たら」「N なら」と一緒に使 うことが多い。 思い結果について使う。

Ý nghĩa: có thể sẽ

Cách dùng: có nghĩa là "có khả năng, có nguy cơ như thế". Gần nghĩa với 「かもしれない」、「ないとは言えない」, nhưng「かねない」chỉ dùng khi người nói có một sự đánh giá tiêu cực.

Dùng trong văn viết.

- 1. そんなひどいことも、あの人なら<u>言いかねない</u>。
 - → Việc khủng khiếp như vậy, nếu là anh ta thì chắc là sẽ nói.
- 2. この問題を解決せずに放っておいたら、国際問題に<u>なりか</u> ねない。
 - → Nếu bỏ ngang giữa chừng mà không giải quyết vấn đề này thì e rằng nó sẽ trở thành vấn đề quốc gia đó.

3. V ますかねる

あらた ひまった表現。

Ý nghĩa: khó mà / không thể nào

Cách dùng: dùng với động từ ở dạng liên dụng, để biểu thị rằng một sự việc như thế khó lòng hoặc không thể nào xảy ra được. Bao hàm ý "dù có muốn làm; dù gắng sức làm cũng không làm được". Những lối nói như 「美めるに 決めかねる」 (có muốn quyết định cũng không thể quyết định được) hoặc 「見るに見かねて」 (không thể giữ thái độ bàng quan được) là những lối nói mang tính thành ngữ. Đây là từ ngữ dùng trong văn viết, mang tính kiểu cách.

Ví dụ:

- 1. 申し訳ありませんが、私にはわかり**かねます**。
 - → Xin lỗi nhưng với tôi khó lòng mà hiểu được.
- 2. そのようなご依頼は、お引き受けしかねます。
 - → Với nhờ vả kiểu như vậy, khó lòng mà chấp nhận được.

4. V ますがたい

<~難い>

Ý nghĩa: khó lòng mà / khó có thế

Cách dùng: được gắn vào sau dạng liên dụng của động từ, biểu thị ý nghĩa "khó có thể, không thể nào thực hiện hành vi đó". Sử dụng với những động từ liên quan đến nhận thức như 「想像しがたい」(khó mà tưởng tượng được),「認めがたい」(khó có thể thừa nhận),「(考えを)受け入れがたい」(khó mà chấp nhận lối suy nghĩ đó),「賛成しがたい」(khó mà tán thành). Ngoài ra cũng sử dụng với những động từ liên quan đến những hành vi phát ngôn, như 「言いがたい」(khó có thể nói được),「表しがたい」(khó có thể diễn tả được). 「動かしがたい事実」(sự thật khó có thể thay đổi được). Đây là cách nói mang tính văn viết.

- 1. これは<u>信じがたい</u>話だが、事実である。
 - → Cái này là chuyện khó tin nhưng có thật đấy.
- 2. 人が人の命を奪うなんて、<u>許し**がたい**</u>。
 - → Con người mà tước đoạt mạng sống của người khác thì khó mà tha thứ.

BÀI 5-2

V/A/na/N(普)

1. na<u>だ</u>な

ことから

Nだである

Ý nghĩa: vì là có việc ~ / bởi

Cách dùng:

Ví dụ:

- 1. 富士山が<u>見えることから</u>、この町は富士見町という名前が ついた。
 - → Bởi vì có thể nhìn thấy núi Phú Sỹ nên thành phố này có tên là Thành Phố Ngắm Núi Phú Sỹ.
- 2. ここは 桜 の<u>名所であることから</u>、春に花見客が大勢やってくる。
 - → Nơi đây vì là địa điểm ngắm hoa Sakura nổi tiếng nên vào mùa xuân khách đến ngắm hoa rất nhiều.

2. Nのことだから

Ý nghĩa: (gì / ai chứ)... thì

<u>Cách dùng:</u> chủ yếu dùng sau danh từ chỉ người. Dùng để đưa ra một phán đoán nào đó, về một người mà cả người nói lẫn người nghe đều biết rõ, dựa trên tính cách, kiểu thức hành động của người ấy. Cũng có trường hợp chỉ rõ những tính cách hoặc đặc trưng, được dùng làm cơ sở để phán đoán, của nhân vật đó.

Ví du:

- 1. <u>いつも遅刻する彼**のことだから**</u>、もうすぐ 現 れるだろう。
 - → Gì chứ người suốt ngày đến muộn như anh ấy sắp chuẩn bị xuất hiện đó.
- 2. 親切な林さん**のことだから**、頼めば手伝ってくれるよ。
 - → Ai chứ người tốt bụng như Hayashi, nếu nhờ thì anh ấy sẽ giúp đó.

3. V ることなく

Ý nghĩa: mà không

Cách dùng: cũng có khi dùng hình thức 「。。。こともなく」. Tuy gần nghĩa với 「。。。ないで」、「。。。ず(に)」, nhưng 「。。。ことなく」 là văn viết, vả lại, về mặt ý nghĩa, được dùng với nét nghĩa: "tuy có khả năng "trễ" hoặc "thay đổi" hoặc "quay mặt lại", nhưng đã không xảy ra như thế".

Ví dụ:

- 1. 雨は<u>休むことなく</u>降り続いた。
 - → Mưa không ngừng mà vẫn tiếp tục rơi.
- 2. 時は止まることなく流れる。
 - → Thời gian không ngừng mà vẫn cứ chạy.

4. V1 ないことには V2 ない

Ý nghĩa: nếu không / chưa... thì

<u>Cách dùng:</u> diễn đạt ý nghĩa "nếu X không thực hiện được thì Y cũng không thực hiện được", thông qua dạng thức 「X ないことには Y ない」. X biểu thị điều kiện cần để cho Y được thành lập. Có thể dùng hoán đổi với 「なければ」、「なくては」.

- 1. <u>やってみないことには</u>、できるかどうかわからない。
 - → Nếu không làm thử thì không biết có làm được hay không.
- 2. 実物を見ないことには、買う気にはなれない。
 - → Nếu chưa nhìn sản phẩm thực tế, thì không có cảm giác muốn mua.

BÀI 5-3

Vて 1. Aくて naで 当然だ とうぜん 当然のN *** 当たり前だ

。 当たり前の**N**

Ý nghĩa: đương nhiên ~

Cách dùng:

Ví dụ:

- 1. ひどいことばかり言ったので、彼女に<u>嫌われて当然</u> <u>だ</u>。
 - → Vì toàn nói những việc kinh khủng, nên cô ấy bị ghét là việc đương nhiên.
- 2. 相手のチームは弱い。<u>勝って**当たり前だ**</u>。
 - → Đối thủ yếu. Thắng là điều đương nhiên.

Ý nghĩa: đương nhiên ~

Cách dùng:

<u>Ví dụ:</u>

- きみ うらぎ 1. 君が裏切ったのだから、彼女が<u>怒**るのももっとも**</u> <u>だ</u>。
 - → Vì cậu phản bội nên đương nhiên là cô ấy sẽ giận.
- 2. あなたが<u>そう言うのはもっともだ</u>。
 - → Đương nhiên là bạn sẽ nói điều đó.

V (普) も こうぜん 同然だ 3. N (も) こうぜん 同然だ こうぜん 同然のN

Ý nghĩa: gần như là / cũng như là

Cách dùng: có nghĩa là mặc dù sự thật không phải thế, nhưng ở trạng thái hầu như thế. Nghĩa như 「と(ほとんど)同じだ」, nhưng phía 「同然」 thì, trong nhiều trường hợp, thể hiện sự đánh giá nặng về tình cảm hơn, tính chủ quan cũng mạnh hơn.

Ví dụ:

- 1. この 車 は中古車といっても新品 (も) 同然だ。
 - → Xe này nói là hàng cũ, nhưng gần như là hàng mới.
- **** ざいさん どうぜん **2.** 彼の財産はないも同然だ。
 - → Tài sản của anh ấy gần như là không có.

V/A/na(普) 4. na<u>だ</u>な だけました

Ý nghĩa: kể cũng còn may vì / vẫn còn hơn vì / (không bị...) là quý lắm rồi

<u>Cách dùng:</u> biểu thị ý nghĩa "tình trạng của sự vật, sự việc tuy không được tốt cho lắm, nhưng vẫn giữ được ở mức này mà không bị xấu hơn, tệ hơn, như thế là quý lắm rồi".

<u>Ví dụ:</u>

- 1. 君は仕事が<u>あるだけましだ</u>よ。俺は首になってしまった。
 - → Mày kể cũng còn may vì còn có việc. Tao thì bị đuổi việc mất rồi.
- 2. 給料が減ったけれど、首にならないだけましだ。
 - → Lương bị cắt giảm nhưng không bị sa thải kể cũng còn may.
- 3. 僕のアパートは、葉くて高いけれど、<u>便利なだけまし</u> だ。
 - → Căn hộ của tôi đẹp, giá đắt nhưng được cái tiện lợi.

BÀI 5-4

V/A/na/N(普)

だけあって

1. na<u>だ</u>な

だけに

Nだ

だけのことはある

Ý nghĩa: ... có khác / thật tương xứng với... / thật chẳng uổng công... / chả trách

<u>Cách dùng:</u> biểu thị ý nghĩa tương xứng, xứng đáng với nỗ lực, địa vị hoặc kinh nghiêm của ai đó. Dùng để đánh giá cao một kết quả, năng lực hoặc điểm mạnh, v.v... nào đó, là tương xứng với nỗ lực, địa vị hoặc kinh nghiệm này.

Ví dụ:

- 1. ここは一流ホテル**だけあって**快適だった。
 - → Quả đúng là khách sạn hàng đầu, thật thoải mái.
- 2. このバッグは安いだけにすぐに壊れてしまった。
 - → Cái túi này quả đúng là hàng rẻ tiền, đã rách ngay rồi.
- 3. この椅子は丈夫だ。<u>高かっただけのことはある</u>。
 - → Cái ghế này thật chắc chắn. Quả đúng là hàng đắt tiền.
- 2. [a ばかりか/ばかりでなく b も]

V/A/na/N(普)

naだな

ばかりか

Nだ

ばかりでなく

Ý nghĩa:

- 1. 「ばかりか」: không chỉ... mà còn...
- 2. 「ばかりでなく」: không những... mà còn...

Cách dùng:

1. Có ý nghĩa là 「。。。だけでなく、その上に」(không chỉ, mà còn hơn thế nữa). Sử dụng như sau: thoạt tiên là nói về cái có mức độ nhẹ trước, sau đó nói thêm rằng không chỉ có thế, sự việc còn lan tới cả cái có mức độ cao hơn.

2. Dùng dưới dạng 「X ばかりでなく Y も」(không những X mà còn Y) để diễn đạt ý「X はもちろん、Y も」(X thì đương nhiên rồi, ngay cả Y cũng vậy). Ngoài trợ từ「も」còn có thể dùng「まで」、「さえ」... Trong văn nói thường dùng「だけじゃなくて」hơn.

- 1. あの人は、学校の成績がいい**ばかりか**スポーツ**も**できる。
 - → Người đó, không những thành tích học tập tốt mà chơi thể thao cũng được.
- 2. このあたりは、 $\frac{\langle \hat{j} \rangle}{2}$ を気**ばかりでなく**水も汚染されている。
 - → Vùng này, không chỉ không khí mà cả nước cũng bị ô nhiễm.

V/A/na/N(普)

3. na<u>だ</u>な

Nだである

ばかりに

思いことが起きた りゅう きょうちょう 理由の強調。

Ý nghĩa: chỉ tại / chỉ vì

<u>Cách dùng:</u> ý nghĩa: "thật đúng là chỉ vì chuyện đó mà...". Phía sau sẽ là nội dung "kết quả là rơi vào trạng thái xấu, phát sinh sự việc xấu..."

Ví dụ:

- 1. あの飛行機に乗った**ばかりに**、彼は死んだ。
 - → Chỉ vì đi chiếc máy bay đó mà anh ta đã chết.
- 2. 英語の先生が<u>嫌いな**ばかり**に</u>、英語も嫌いになってしまった。
 - → Chỉ vì ghét giáo viên tiếng Anh mà tôi ghét luôn cả tiếng Anh.

V/A/na/N (普)

4. naだである Nだ のみならず のみか 「だけでなく」「ばかりでなく」の硬い ひょうげん 表現。

Ý nghĩa: không chỉ... mà cả... cũng

<u>Cách dùng:</u> dùng để bổ sung: 「それだけでなく、さらに。。。も」 (không chỉ thế, mà còn...). Đây là cách nói kiểu cách, mang tính chất văn viết.

- 1. その映画は日本**のみならず**、外国で**も**よく知られている。
 - → Bộ phim này được biết đến không chỉ ở Nhật mà cả ở nước ngoài.
- 2. この料理は<u>味が良い**のみならず**</u>、見た目も美しい。
 - → Món ăn này không chỉ hương vị ngon, mà nhìn cũng ngon mắt nữa.
- 3. 子供のみか大人もこのゲームにはまっている。
 - → Không chỉ trẻ em mà cả người lớn cũng say mê game này.

BAI 5-5

 1. Vよう
 ではないか。
 強い誘い/強い意志

 だんせいてき 男性的
 男性的

Ý nghĩa: hãy cùng nhau... đi / chúng ta hãy... nhé

Cách dùng: sử dụng với dạng ý hướng của động từ. Dùng để bày tỏ mạnh mẽ ý chí của mình hoặc đưa ra lời đề nghị hãy cùng nhau làm một việc gì đó. Đây là cách nói kiểu cách, thường được nam sử dụng.

Ví dụ:

- 1. 今日はお祝いだ。みんなで飲もうではないか。
 - → Hôm nay là ngày lễ mừng. Mọi người hãy cùng nhau uống nào.
- z. 誰もやらないから、僕が<u>やってみようじゃないか</u>。
 - → Vì không ai làm cả nên tôi sẽ thử làm.

2. Vます ようがない ようもない

Ý nghĩa: không có cách nào mà

Cách dùng: diễn tả ý nghĩa "dù chọn phương pháp nào đi nữa cũng không thể làm được". Sử dụng trong trường hợp chẳng còn một phương pháp khả dĩ nào khác có thể thi thố được.

- 1. 何と言ったらいいのか、言いようがない。
 - → Tôi không biết nói gì là được đây.
- 2. この作文は、日本語がめちゃくちゃで直し**ようがな** V
 - → Bài văn này tiếng Nhật lộn xộn quá, không còn cách nào để sửa.

V/A/na/N (普)

naだである
 Nだである

かのようだ。 かのように~

Ý nghĩa: giống như là V

Cách dùng: kết hợp với dạng từ điển hoặc dạng 5 của động từ, biểu thị ý nghĩa "thực tế không phải như thế, nhưng lại có điệu bộ, cảm giác giống như vậy". Nhiều trường hợp đưa ra những sự việc giả tưởng, mâu thuẫn với sự thật để nói ví von.

Ví dụ:

- 1. 葬式が始まると雨が降り出した。まるで空が<u>泣いている</u> **かのようだ**。
 - → Khi lễ tang bắt đầu thì trời đổ mưa. Cứ như là trời cũng khóc thương vậy.
- 2. 怖いものでも<u>見たかのように</u>、彼女は震えていた。
 - → Cô ấy run bần bật giống như là vừa nhìn thấy vật gì đáng sợ.

Vます[そうにない 4. Vれる[そうもない

Ý nghĩa: chắc là không / khó lòng / khó mà / không có vẻ gì là sắp

<u>Cách dùng:</u> dùng với dạng 「R そうもない」、「R そうにない」、「R そうにない」、「R そうにない」(chắc là không, không có vẻ gì là), để biểu thị ý nghĩa có rất ít khả năng sẽ xảy ra một sự việc như thế.

- 1. 最近仕事がすごく 忙 しくて、同窓会に<u>行け**そうにない**</u>よ。
 - → Gần đây công việc thực sự rất bận, chắc là không tham dự tiệc đồng niên được.
- 2. <u>でき**そうもない**</u>ことを、できると言ってしまって後悔している。
 - → Hối hận vì việc không thể làm được nhưng lại lỡ nói là làm được.

BÀI 5-6

nするに 際して 際して 際し 際して いない ない ない 際しては さい とこ はい ときい とこ と とい と で と と で に で し て の **N**

(=「にあたり」)

Ý nghĩa: nhân dịp

<u>Cách dùng:</u> diễn tả ý nghĩa: nhân một sự kiện nào đó. Nếu bổ nghĩa cho một danh từ, thì nó sẽ trở thành dạng 「N/V るに際しての N」. Mang tính chất văn viết.

Ví dụ:

- 1. お申し込みに際しては、写真が必要となります。
 - → Khi đăng ký cần có ảnh.
- 2. A氏は日本を訪問するに際し、喜びを語った。
 - → Ngài A kể lại niềm vui nhân dịp thăm Nhật Bản.

Ý nghĩa: dựa trên

<u>Cách dùng:</u> diễn tả ý nghĩa 「それをもとにして」(lấy đó làm cơ sở), 「それを したして」(lấy đó làm cơ sở), 「それを 根拠にして」(lấy đó làm căn cứ). Cũng có thể dùng làm vị ngữ của câu. Ngoài ra, khi bổ nghĩa cho danh từ, nó sẽ mang hình thức 「。。。に基づいた N」, cũng có khi mang hình thức 「。。。に基づいての N」.

- 1. この工事は市の計画に基づいて進められます。
 - → Công trường này được xúc tiến dựa trên kế hoạch của thành phố.
- 2. 長年の経験に基づき新入社員を教育する。
 - → Tôi đào tạo nhân viên mới dựa trên kinh nghiệm nhiều năm.

Ý nghĩa: ứng với / tương ứng với / thích ứng với / phù hợp với

<u>Cách dùng:</u> diễn tả ý nghĩa "tương xứng với sự thay đổi và tính đa dạng của tình huống đó". Theo sau là những cách nói gây ra sự thay đổi tương xứng với điều đó, như 「加減する」「戦法を変える」, v.v...
Khi bổ nghĩa cho danh từ, thì nó mang dang 「N に応じた N」.

Ví dụ:

- 1. ソフトは、<u>必要に応じて</u>ダウンロードしてください。
 - → Hãy tải phần mềm tuỳ vào sự cần thiết.
- 2. テスト結果に基づき、<u>能力に応じた</u>クラスに分けられます。
 - → Dựa vào kết quả thi sẽ được phân lớp tuỳ theo năng lực.

Ý nghĩa: được N / dưới N / trong N

<u>Ví dụ:</u>

- 1. 子供達が<u>青空の下で</u>元気に遊んでいる。
 - → Đám trẻ con chơi vui vẻ dưới bầu trời xanh.
- 2. 田中先生のご指導の下、研究論文を書いています。
 - → Tôi đang viết bài luận văn nghiên cứu dưới sự chỉ dẫn của thầy Tanaka.

BÀI 6-1

N Vて 1. それ あれ

Ý nghĩa:

1. 「N以来」:kể từ N / suốt từ N

2. 「V て以来」:suốt từ sau khi V

Cách dùng:

- 1. Đi sau một danh từ diễn tả một biến cố hay một thời điểm nào đó, để diễn tả ý nghĩa rằng "suốt từ lúc đó cho tới bây giờ".
- 2. Ý nghĩa: "từ khi một sự kiện trong quá khứ xảy ra, suốt cho tới bây giờ". Không dùng cho quá khứ gần.

Ví dụ:

- 1. <u>日本に来て以来</u>、母の料理を食べていない。
 - → Kể từ khi đến Nhật chưa được ăn món mẹ nấu.
- 2. <u>入学以来</u>、一度も授業を休んでいない。
 - → Kể từ khi nhập học, chưa nghỉ học lần nào cả.

Ý nghĩa: một khi đã ~

Cách dùng:

<u>Ví dụ:</u>

- 1. 試験を<u>受ける**以上**</u>、いい点を取りたい。
 - → Đã tham gia thi là phải muốn điểm cao.
- 2. 日本に来た以上は、日本語ができるようになりたい。
 - → Một khi đã đến Nhật thì muốn trở nên sử dụng được tiếng Nhật.

3. V るからには V たからには =「以上」「上は」 とうぜん 当然、という気持ち。

Ý nghĩa: bởi vì..., nên đương nhiên... / một khi đã..., thì phải

<u>Cách dùng:</u> diễn tả ý nghĩa: "vì đã đến tình huống như thế". Theo sau là một cách nói có ý nghĩa là "tiếp tục tới cùng". Dùng trong những câu diễn tả ý nhờ cậy, mệnh lệnh, ý định, đương nhiên.

Ví dụ:

- -1. <u>約束した**からには**</u>、守るべきだ。
 - → Một khi đã hứa thì phải giữ lời.
- **2.** 試合に<u>出る**からには**</u>、勝ちたい。
 - → Một khi đã tham gia thi đấu thì muốn thắng.

Ý nghĩa: (vào) dịp / lúc

<u>Cách dùng:</u> nghĩa là "lúc", "dịp", "cơ hội". Một cách nói trang trọng, kiểu cách.

- 1. <u>来日の折には</u>、ぜひこちらにお立ち寄りください。
 - → Khi bạn đến nhật thì nhất định phải đến thăm chúng tôi nhé.
- 2. 次に<u>お目にかかった折に</u>、お借りしていた本をお返しします。
 - → Vào lần gặp tiếp theo, tôi sẽ trả bạn quyển sách đã mượn.

BÀI 6-2

1. **N**から 言うと 言えば

ダメ:「人」から言うと

Ý nghĩa: xét về mặt N / theo N thì

Cách dùng: với dạng 「N から言うと/から言えば/から言ったら」, nó có ý nghĩa là 「ある立場に立って判断する」(đứng trên lập trường nào đó để phán đoán). Dạng 「から見ると」 cũng có cùng ý nghĩa; nhưng 「から見ると」 có thể gắn trực tiếp với một danh từ chỉ người, còn 「から言う」 thì không.

Ví dụ:

- 1. <u>客の立場から言うと</u>、この店は入り口が狭くて入りにくい。
 - → Đứng trên lập trường của khách hàng, cửa vào của cửa hàng này chật và khó vào.
- 2. しかし、店の側**から言えば**管理しやすい。
 - → Nhưng nếu nhìn từ phía nhà hàng thì lại dễ quản lý.

2. Nから すれば いって

Ý nghĩa: căn cứ trên N

<u>Cách dùng:</u> dùng ở dạng $\lceil N$ からすると/すれば/したら」, và diễn tả đầu mối của sự phán đoán. Cũng có thể nói $\lceil h$ らして」、 $\lceil h$ らみて」、 $\lceil h$ らいって」.

- 1. 症状からすると、心臓の病気かもしれません。
 - → Căn cứ trên tình trạng bệnh, có thể là bệnh về tim.
- 2. <u>周りの態度**からすると**</u>、あの方が社長ではないでしょうか。
 - → Căn cứ trên thái độ của người xung quanh, có thể người đó là giám đốc.

3. Nからして

だいひょうてき
代表的なものを例にあげる。

Ý nghĩa: <nêu ví dụ> ngay cả N / nhất là N

Ví dụ:

- 1. 彼は服装**からして**だらしない。きっと、他の面も同じだろう。
 - → Anh ta ngay cả trang phục cũng lôi thôi, nhất định những mặt khác cũng như vậy.
- 2. あの映画は、<u>題名からして</u>悲しそうだ。
 - → Bộ phim đó, ngay từ tiêu đề đã thấy buồn.

4. Nから 見れば み見て 見ても **OK**: <人>から見ると

<u>Ý nghĩa:</u>

- 1. 「見ると」: đối với N / theo nhận định của N
- 2. 「見て」: căn cứ trên N

Cách dùng:

- 1. Dùng với dạng 「Nから見ると/見れば/見たら」, để diễn tả ý nghĩa "nếu đứng trên lập trường nào đó để xét đoán". Đồng nghĩa với 「から言うと」; nhưng nó khác với 「から言うと」 ở chỗ: nó có thể gắn trực tiếp với một danh từ chỉ người, còn 「から言うと」 thì không.
- 2. Diễn tả căn cứ của sự phán đoán.

- 1. 日本の習慣には、<u>外国人から見ると</u>妙なものもあるだろう。
 - → Đối với tập quán của Nhật, nhìn từ quan điểm của người nước ngoài có lẽ có những điều kỳ lạ.
- 2. <u>昔の人から見ると</u>、現代人の生活のリズムは速すぎるかもしれない。
 - → Nhìn từ quan điểm của người ngày xưa, thì cuộc sống của người hiện đại có lẽ quá nhanh.

BÀI 6-3

1. V/A/na/N (普)

[からといって | からって

Ý nghĩa: cho dù... cũng không

<u>Cách dùng:</u> diễn tả ý nghĩa "chỉ với lí do đó". Theo sau là một cách nói phủ định, diễn đạt ý nghĩa không phải lúc nào cũng "vì X nên Y".

Ví dụ:

- 1. <u>好きだ**からといって**</u>、同じ食品ばかり食べるのは良くない。
 - → Chỉ vì lý do thích mà chỉ ăn một loại thực phẩm là không tốt.
- 2. 日本に<u>住んでいる**からといって**</u>、日本語が喋れるようにはならない。
 - → Cho dù đang sống ở Nhật không có nghĩa là bạn nói được tiếng Nhật.

2. Vてからで ないと~できない なければ~できない

<u>Ý nghĩa:</u> nếu không phải sau khi V1 thì không thể V2 / chỉ sau khi V1 mới có thể V2

<u>Cách dùng:</u> diễn tả một điều kiện phải thoả mãn để thực hiện một điều gì đó, theo hình thức $\begin{bmatrix} X \ T \\ D \end{bmatrix}$ $\begin{bmatrix} T \\ D \end{bmatrix}$

- 1. <u>手続きしてからでないと</u>、図書館の本は借りられない。
 - → Nếu không làm thủ tục, thì không thể mượn được sách thư viện.
- 2. 親の許可を<u>もらってからでなければ</u>、申し込めない。
 - → Nếu không được sự cho phép từ phụ huynh thì không thể đăng ký.

| N1・N2=時/場所

Ý nghĩa: từ N1 đến N2

Ví dụ:

- 1. 私は、<u>2007年から2009年にかけて</u>、ロンドンに _{すん} 住んでいました。
 - → Từ năm 2007 đến năm 2009, tôi đã sống ở London.
- 2. <u>この駅から、あそこの通りにかけて</u>、再開発されるそうです。
 - → Từ ga này đến con đường đằng kia, nghe nói là sẽ được phát triển lại.

Ý nghĩa: riêng về mặt N

- 1. <u>足の速さ**にかけては**</u>、彼は町で一番だ。
 - → Riêng về mặt chạy nhanh thì anh ấy là số 1 ở thành phố.
- 2. 歌のうまさにかけては、彼に勝てる人はいない。
 - → Riêng về mặt hát hay thì không ai có thể thắng anh ấy.

BÀI 6-4

1. V/A/na/N(普)とか

「~そうだ」より「はっきり わからないが」という意味を

Ý nghĩa: nghe rằng ~

Cách dùng:

Ví dụ:

1. 今夜の花火大会は、雨で中止だとか。

- → Nghe nói rằng lễ hội pháo hoa tối nay đã bị tạm dừng vì mưa.
- 2. 今、インフルエンザが流行っているとか。
 - → Nghe nói rằng đang có dịch cúm lây lan.
- **2.** (ru-V) V るまい/V ま するまい/すまい ままい (u-V) V るまい

来るまい/来まい

Ý nghĩa: <ý chí> không

Cách dùng: diễn đạt ý chí 「。。。しない」(không làm) của người nói. Trong văn nói thường dùng「V ないようにしよう」、「V ない つもりだ」(đừng để V, định là không V). Ngoài ra, cũng có thể sử thức「。。。まいと決心する/思う/考える」. Là cách nói trang trọng, có tính chất văn viết.

- · 1. あんな酷いところ、二度と行く**まい**。
 - → Cái chỗ kinh khủng như thế, tôi quyết không đi lần hai.
- 2. 海外旅行では、絶対に買った水以外は<u>飲むまい</u>と思っ
 - → Du lịch nước ngoài, tôi quyết không uống nước nào ngoài nước đóng chai.

3. (ru-V) V るまい/V ますま い

(u-V) V るまい

するまい/すまい < 来るまい/来まい

Ý nghĩa: <suy đoán> chắc là không

Cách dùng: có ý nghĩa là 「。。。ないだろう」(hẳn là không). Biểu đạt suy đoán của người nói. Việc sử dụng như văn nói là rất hiếm, thường thì dùng 「言わないだろう」、「言わないでしょう」. Trong trường hợp dùng trong câu trích dẫn với 「と思って/と考えて」thì có thể dùng được. Là cách nói trang trọng, có tính chất văn viết.

Ví dụ:

- 1. 彼には私の気持ちはわかるまい。
 - → Anh ấy sẽ không hiểu được cảm xúc của tôi.
- 2. 上級者でも、この問題はできまい。
 - → Cho dẫu người có trình độ cao cấp cũng không giải quyết được vấn đề này.
- 3. 夢ではあるまいか。
 - → Giấc mơ chắc là không có thật rồi.

4. Vようか V るまいか

(ru-V) V るまい∕V ますまい (u-V) V るまい

来る->こまい/くるまい する->すまい/するまい

Ý nghĩa: làm gì hay không làm gì ~

<u>Cách dùng:</u>

- 1. 本当のことを<u>話そう**か**話す**まいか</u>迷ったが、結局全部話した。</u>**
 - Tôi đã bối rối nên hay không nên nói sự thật, nhưng cuối cùng vẫn nói hết.
- た
 食べたいけど、太りたくないし、食べようか食べまいか 考えているところです。
 - → Muốn ăn nhưng không muốn béo lên nên đang phân vân nên ăn hay không ăn.

BÀI 6-5

V/A/na/N (普) に | 決まっている

1. naだに

Nだに

Ý nghĩa:

「に決まっている」: nhất định là...

「に違いない」: chắc hẳn

「に相違ない」: không sai / đúng là / chính là / chắc là 3.

Cách dùng:

- 1. Diễn tả sự suy đoán đầy chắc chắn của người nói: "nhất định là thế". Khi chủ trương một nội dung hoàn toàn khác với sự suy đoán của người nghe, thì ta dùng dạng「に決まっているじゃない(か/の)」. Đồng nghĩa với「に 違いない」trong văn nói.
- 2. Diễn đạt ý người nói tin rất chắc một điều gì, dựa vào một căn cứ nào đó. So với cách nói 「だろう」thì ở đây, mức độ xác tín, chắc mẩm của người nói cao hơn. Thường dùng trong văn viết. Nếu dùng trong văn nói thì có khuynh hướng nghe như là phóng đại, người ta thường dùng những lối nói như 「き っと。。。と^認います」hơn.
- 3. Diễn tả sự xác tín của người nói: "chắc thế không sai", "chắc là...". Dùng trong văn viết. Có thể đổi thành「。。。に違いない」.

Ví dụ:

- 1. あのチームが勝つに<u>失まっている</u>。
 - → Đội kia nhất định sẽ thắng.
- 2. <u>彼がやったに違いない</u>。
 → Đúng là anh ấy đã làm.
- 3. 彼が犯人に相違ない。
 - → Anh ta chắc chắn là hung thủ.

2. V/A/na/N(普)とは限らない

Ý nghĩa: không nhất thiết / chưa chắc đã

Cách dùng: diễn tả ý nghĩa "không thể nói là chuyện... lúc nào cũng đúng". Dùng để nói cũng có ngoại lệ, đối với những điều thông thường được nhìn nhận là đúng.

- 1. 相手が弱いチームであっても、必ず<u>勝つとは限らない</u>。
 - → Mặc dù là đối thủ yếu, nhưng chưa chắc đã thắng dễ dàng.
- 2. あまり使わない表現だが、必ずしもテストに出ないとは限らない。
 - Từ ngữ ít sử dụng chưa chắc là sẽ không ra trong đề thi.

vる [ほかない **v**るより [ほかはない

(=「~しかない」)

Ý nghĩa: không còn cách nào khác / đành phải

Cách dùng: có ý nghĩa là 「望ましくはないが他に方法がないのでやむを得ない」(không thích lắm, nhưng ngoài ra không còn biện pháp nào khác nên đành phải làm). Là cách nói có tính chất văn viết. Ngoài ra cũng có thêm các cụm từ sau: 「。。。ほかすべがない」、「。。。しか手がない」… Trong văn nói thường dùng 「。。。しかない」、「。。。ほか仕方がない」(chỉ còn cách, không còn cách nào khác).

Ví dụ:

- 1. 全力をつくした。あとは祈る(より)ほかない。
 - → Đã dốc toàn lực. Sau đó chỉ còn cách cầu nguyện.
- 2. もう後には戻れない。
前進する(より)ほかない。
 - → Đã không còn quay lại được nữa. Chỉ còn cách tiến lên.

4. N にほかならない

Ý nghĩa: (không phải cái gì khác mà) chính là N

Cách dùng: dùng theo công thức「X はYにほかならない」và diễn đạt ý nghĩa「X はそれ以外のものではなくて、まさにYである」、「X は Y 以外のなにものでもない」(X không phải là cái gì khác, mà chính là Y, X không phải là thứ gì khác ngoài Y). Là cách nói hơi cứng, có tính chất văn viết, không dùng trong văn nói hằng ngày.

<u>Ví dụ:</u>

- 1. 合格したのは、彼の努力の結果にほかならない。
 - → Việc thi đỗ chính là kết quả của sự nỗ lực của anh ấy.
- 2. 彼があなたをからかうのは、まさに<u>愛情表現にほか</u>ならない。
 - → Anh ta trêu ghẹo bạn, không gì khác hơn là biểu hiện của tình yêu.

BÀI 6-6

はじめ 1. Nを はじめとして

はじめとするN

Ý nghĩa: trước hết phải kể tới N

<u>Cách dùng:</u> dùng để nêu ra trước tiên một thứ tiêu biểu, sau đó liệt kê tiếp những ví dụ tương tự.

Ví dụ:

- 1. 会議には中国**をはじめ、**アジアの国々が参加した。
 - → Tham gia hội nghị trước tiên phải kể tới Trung Quốc, sau đó là các nước châu Á.
- 2. わが国では、<u>野球をはじめとして</u>、サッカーやテニスなど、 ^{さまざま} 様々なスポーツが盛んである。
 - → Ở nước chúng tôi, nhiều môn thể thao thịnh hành, trước hết phải kể tới bóng chày, sau đó là bóng đá, tenis.

Ý nghĩa: xung quanh

<u>Cách dùng:</u> có ý nghĩa 「。。。に関して」(liên quan tới),「。。。について」 (về). Dùng để thâu tóm hết những sự kiện xung quanh có liên quan tới một sự việc và nêu chúng lên như một đối tượng chung. Tuy nhiên, khác với 「。。。について」 ở chỗ không thể dùng chung với nhiều loại động từ khác nhau.

Những động từ đi sau giới hạn trong những dạng như 「議論する、議論を闘わす、噂が流れる、紛糾する」 (tranh luận, tranh cãi, có tin đồn, tình hình lộn xộn); tức là chúng phải là những động từ thể hiện việc có nhiều người tranh luận, nói chuyện xem N là như thế nào. 「をめぐって」 hay dùng trong văn viết. Khi bổ nghĩa cho danh từ sẽ có dạng 「N をめぐる N」、「N をめぐっての N」.

- 1. 憲法改正をめぐって、長い間、論争が続いている。
 - → Xoay quanh việc sửa đổi hiến pháp, trong một thời gian dài tranh luận vẫn tiếp tục.
- 2. <u>教育制度**をめぐる**</u>諸問題について、話し合う。
 - → Bàn bạc các vấn đề xoay quanh chế độ giáo dục.

	[おいて		/ギート		じょる	キょう		レキ	
3. N(⊂	おいては	N	ばしょ が 場所	•	状	況	の	時は	١~
	おいても	で	ぃゅ の意味	•					
	おけるN		,						

Ý nghĩa: <tình huống> ở / trong

<u>Cách dùng:</u> đi sau một danh từ chỉ nơi chốn, thời đại hoặc tình huống, để diễn tả bối cảnh lúc một sự kiện nào đó xảy ra hoặc một trạng thái nào đó tồn tại. Trong nhiều trường hợp, có thể thay thế cho 「で」, và tạo ra một cảm giác kiểu cách hơn 「で」. Khi bổ nghĩa cho danh từ thì nó biến thành dạng 「N における N」.

Ví dụ:

きょうとおこな

- 1. 京都において、シンポジウムが 行 われた。
 - → Hội nghị chuyên đề đã được tổ chức ở Kyoto.

こくさいしゃかい わ くに やくわり かんが

- 2. 国際社会における我が国の役割を考える。
 - → Suy nghĩ về vai trò của nước mình trong xã hội quốc tế.
- 3. A さんの 主 張 には、その点において疑問があります。
 - → Tôi có câu hỏi ở điểm này trong chủ trương của anh A.

	しつうしんぶんつ	カュ
4. Nにて	お知らせや通信文などでよく例	Ē
	われる。	

Ý nghĩa: ở

<u>Cách dùng:</u> dùng để chỉ nơi chốn của một vụ việc, hoặc dùng để tạo cách nói mang tính thành ngữ như 「これにて」、「当方にて」, v.v... Thường dùng trong văn viết như trong thư từ kiểu cách. Có thể dùng thay cho 「で」.

Ví dụ:

げんち かいさん

- 1. 現地にて解散となります。
 - → Giải tán tại chỗ.

でんわれんらく

- 2. <u>電話かメールにて</u>ご連絡ください。
 - → Hãy liên lạc với tôi bằng điện thoại hoặc mail.

きょうと ようこ

- 3. 京都にて洋子より
 - → Từ Yoko ở Kyoto

BÀI 7-1

かまわず

<も構わず>

Ý nghĩa: chẳng quan tâm đến... / bất chấp...

Cách dùng: diễn đạt ý nghĩa "không bận tâm đến...". Thường sử dụng trong thành ngữ「人目も構わず」

Ví dụ:

- 1. 彼女は人目もかまわず子供のように泣いた。
 - → Cô ấy đã khóc như một đứa trẻ mà không bận tâm gì đến ánh mắt mọi người.
- 2. 彼は靴が脱げるのもかまわず走り続けた。
 - → Anh ấy tiếp tục chạy mà không bận tâm tới việc giày bị tuôt.

V/A (普) にも na/N(普)にも かかわらず naだにも

Nだにも

Ý nghĩa: bất chấp / mặc dù

Cách dùng: diễn tả ý nghĩa "mặc dù tình thế như thế". Theo sau là cách nói diễn tả một tình trạng hoàn toàn ngược lại với kết quả đương nhiên nếu dựa trên tình thế đó.

- 1. 雨にもかかわらず、大勢の人々が集まった。
 - → Mặc dù trời mưa nhưng cũng có rất đông người tập trung.
- 2. 見た**にもかかわらず**、彼は見なかったと言った。
 - → Mặc dù đã nhìn thấy nhưng anh ta lại bảo là không nhìn thấy gì.

VるーVないに 3. AいーAくないに Nに かかわらず かかわりなく

Ý nghĩa: cho dù V hay không V

Cách dùng: đi sau một cách nói bao hàm hai sự việc đối lập, để diễn tả ý nghĩa "không liên quan tới chúng", "không xem chúng là quan trọng". Khi dùng với những cách nói mang tính thành ngữ như 「経験のあるなし」、「結果の喜し悪し」, thì chủ ngữ sẽ gắn với 「の」, nhưng trong những trường hợp khác, thông thường người ta dùng 「が」. Ngoài ra, cũng hay dùng dạng 「。。。か。。。ないか」.

Ví du:

- 1. <u>来る来ないにかかわらず</u>、連絡をください。
 - → Cho dù đến hay không đến, thì hãy liên lạc với tôi.
- 2. 国籍にかかわらず、歓迎します。
 - → Cho dù là quốc tịch nào thì cũng luôn được chào đón.

4. N を問わず

Ý nghĩa: không kể / bất kể

<u>Cách dùng:</u> biểu thị ý nghĩa "không liên quan đến, không xem là vấn đề". Thường sử dụng những danh từ tạo thành cặp đối nhau như 「昼夜」、「男女」,... Có khi cũng có hình thức 「N は問わず」.

Đây là cách nói mang tính văn viết.

- 1. 年齢を問わず多くの人々が集まった。
 - → Nhiều người đã tập trung không kể tuổi tác.
- 2. <u>経験の有無を問わず</u>、募集。
 - → Tuyển người không kể có kinh nghiệm hay không.
- 3. 性別は問いません。
 - → Không phân biệt giới tính.

BÀI 7-2

1. [a やら b やら] N やら A / na / V(普)やら

Ý nghĩa: nào là... nào là...

Cách dùng: dùng để nêu lên vài thứ trong nhiều thứ, giống như 「。。。や。。。などいろいろ」,「。。。たり。。。たりして」. Thường sử dụng với nghĩa "xảy ra nhiều chuyện, thật khốn đốn".

Ví dụ:

- 1. 机の上は本やらノートやらでいっぱいだ。
 - → Trên mặt bàn có đầy nào là sách nào là vở.
- 2. この季節は、<u>目がかゆいやら鼻水が出るやら</u>、大変です。
 - → Mùa này, nào là ngứa mắt, nào là chảy nước mũi, thật là khổ.
- 2. [a につけ (b につけ)]

Vるに Aいに つけ

Ý nghĩa: dù... dù...

<u>Cách dùng:</u> đây là cách nói cố định mang tính thành ngữ, trình bày hai nội dung đối lập, để diễn tả ý nghĩa "dù trường hợp nào trong hai trường hợp đó".

- 1. <u>写真を見るにつけ(、歌を聞くにつけ)</u>、国を思い 世す。
 - → Dù là xem ảnh hay nghe bài hát, tôi đều nhớ về quê hương.
- 2. <u>いいにつけ悪いにつけ</u>、子は親に似る。
 - → Trẻ con học từ bố mẹ dù là tốt hay xấu.

3. [a にしろ(b にしろ)]
[a にせよ(b にせよ)]
V/A/na/N(普)に] しろ
naだに/Nだに せよ

Ý nghĩa: cho dù

Ví dụ:

- -1. <u>行くにしろ</u>行かない<u>にしろ</u>、連絡してください。
 - → Cho dù đi hay không đi, hãy liên lạc với tôi.
- 2. 受験はしない**にしろ**、勉強はしなさい。
 - → Cho dù không dự thi, nhưng hãy học đi.
- 4. N1もVばN2もVる
 - N1もAければN2もAい
 - N1も na なら N2も na だ
 - N1もNならN2もNだ

Ý nghĩa: N1 cũng N2 cũng ~

Cách dùng:

Ví dụ:

1. 彼は勉強もできればズポーツもできる。

→ Anh ấy học cũng giỏi mà thể thao cũng giỏi.

2. 私は<u>歌も下手ならダンスも下手だ</u>。

→ Tôi hát cũng kém mà nhảy cũng kém.

BAI 7-3

Vる/Vない 1. Aい/Aくない naな/naじゃない

Ý nghĩa: <bản chất> là thứ... / bản chất là...

Cách dùng: dùng để bày tỏ một loại cảm xúc nào đó về chân lý, về những chuyện thường tình, hoặc về bản chất vốn có của sự vật, v.v...

Cũng thường sử dung chung với từ 「本来」. Cũng có trường hợp trình bày như là một tính chất thông thường để giáo huấn.

Ví dụ:

- くすり にが 1. 薬 は苦い**ものだ**。
 - → Thuốc là thứ đẳng.

Vたい/**V**たくない ものだ **V**てほしい/ほしくない もんだ

きぼう 希望

Ý nghĩa: thật rất muốn / ước gì

Cách dùng: sử dụng chung với những cách nói biểu thị ước muốn như「たい」、「ほしい」để nhấn mạnh tâm trạng đó.

Ví du:

- 1. あなたの国へ<u>行ってみたい**ものだ**</u>。
 - → Tôi muốn thử đến đất nước ban.
- **2.** 娘には私と同じ仕事は<u>してほしくない**ものだ**</u>。
 - → Tôi không muốn con gái làm công việc giống tôi.

3. Vる [ものではない もんじゃない

アドバイス

Ý nghĩa: không nên

Cách dùng: đi sau một động từ chỉ hành vi của con người, biểu thị ý nghĩa "không nên làm một việc gì đó". Dùng để khuyên bảo.

Ví dụ:

めうえ ひと い かた

- 1. 目上の人にそんな言い方を<u>するものではない</u>。
 - → Không nên nói như thế với người trên.

くち なか もの い

- 2. 口の中に物を入れたまましゃべるものではない。
 - → Không nên cứ ngậm thức ăn mà nói chuyện.

 $\begin{bmatrix} V \delta \\ 4. & na \\ N \end{bmatrix}$ というもんだ

Ý nghĩa: có nội dung / nhằm

Cách dùng: dùng để giải thích nội dung, chức năng của một cái gì đó.

Ví dụ:

きょうじゅう ぜんぶお むり

- 1. 今日中にこれを全部終わらせるのは無理というものだ。
 - → Hoàn thành hết cái này trong ngày hôm nay là điều không thể.
- 2. 夜中に電話をしてくるのは非常識というものだ。
 - → Gọi điện thoại lúc nửa đêm là điều vô ý thức.

Vる ものか Aい もんか naな ものですか Nな もんですか

Ý nghĩa: nhất định không... / không... đâu

<u>Cách dùng:</u> nói với ngữ điệu hạ thấp xuống, để biểu thị ý phủ định mạnh mẽ. Sử dụng trong các cuộc nói chuyện thân mật.

「ものか」 thông thường là nam sử dụng, hình thức lịch sự 「ものですか」 thì nữ sử dụng.

Ví dụ:

みせ にど い

- 1. あんな店、二度と行くものか。
 - → Cái quán như kia, tôi quyết không đến lần 2.
- 2. <u>元気なもんか</u>。くたくただよ。
 - → Không khoẻ đâu. Tôi kiệt sức rồi.
- 3. 嬉しい**もんですか**。困っているんです。
 - → Không vui vẻ gì đâu. Đang khó khăn này.

BÀI 7-4

中心にして

1. Nを 中心にしたN

ちゅうしん 中心とした**N**

Ý nghĩa: đứng đầu là / xung quanh / chủ yếu

<u>Cách dùng:</u> diễn tả ý nghĩa "lấy cái gì đó làm trung tâm". Sử dụng khi chỉ phạm vi của hành động, hiện tượng, trạng thái có trung tâm là một người hoặc vật nào đó. Đây là cách nói mang tính văn viết.

Ví dụ:

- 1. <u>東京を中心に</u>関東地方は台風の影響で風が強くなっています。
 - → Ảnh hưởng của bão trở nên mạnh ở khu vực Kanto, đặc biệt là Tokyo.
- 2. この店はスキー用品**を中心とした**スポーツ専門店です。
 - → Tiệm này là tiệm chuyên bán đồ thể thao, đặc biệt là đồ trượt tuyết.

2. N をこめて

<込めて>

Ý nghĩa: dồn cả / với tất cả / chứa chan

<u>Cách dùng:</u> diễn tả ý nghĩa "dồn hết tình yêu, tình cảm, nỗi nhớ…" vào một việc gì đó. Cũng có trường hợp bổ nghĩa cho danh từ với hình thức là 「N をこめた N」, nhưng dạng thường gặp là 「N のこもった N」.

- 1. 感謝の<u>気持ち**をこめて**</u>編んだマフラーです。
 - → Đây là khăn quàng cổ được đan tràn đầy cảm xúc biết ơn.
- 2. 愛**をこめて**カードを贈る。
 - → Gửi thiệp tràn đầy tình thương yêu.
- 3. $\stackrel{\text{こころ}}{\hat{\mathbf{O}}}$ をこめる一> $\stackrel{\text{こころ}}{\hat{\mathbf{O}}}$ がこもる一> $\stackrel{\text{こころ}}{\hat{\mathbf{O}}}$ **のこもった**手紙。
 - → Lá thư chứa đầy tình cảm.

3. Nを 通じて 通して

Ý nghĩa:

- 1. (thực hiện) V thông qua N
- 2. suốt / cả

Cách dùng:

- 1. Có nghĩa là 「。。。を経由して」(bởi, qua). Sử dụng để diễn đạt việc thông qua một cái gì đó mà truyền đạt thông tin, hoặc thiết lập quan hệ. Những cái được truyền đạt là thông tin, câu chuyện, liên lạc. Không sử dụng cho phương tiện giao thông. Đây là cách nói mang tính văn viết.
- 2. Gắn vào những danh từ chỉ thời gian, để diễn tả ý nghĩa "suốt một khoảng thời gian nhất định nào đó". Đây là cách nói mang tính văn viết.

Ví dụ:

- 1. <u>友人を通じて</u>彼と知り合った。
 - → Thông qua bạn thân mà biết đến anh ấy.
- 2. テレビのニュース**を通じて**その事件を知った。
 - → Thông qua bản tin trên tivi mà biết đến vụ việc đó.
- 3. ここでは<u>一年**を通じて**</u>美しい花が見られます。
 - → Ở nơi đây, có thể thấy hoa đẹp suốt cả năm.

頼りにV

4. Nを 頼りとして

頼りにして

Ý nghĩa: dựa vào / trông cậy vào / chỉ với

<u>Cách dùng:</u> diễn tả ý nghĩa "mượn sự trợ giúp của cái gì đó", "dựa vào cái gì đó".

- 1. <u>地図を頼りに</u>、友達に教えてもらったレストランに行った。
 - → Nhờ vào bản đồ mà tôi đã đến được nhà hàng bạn tôi chỉ.
- **2.** 祖父は<u>つえ**を頼りにして**</u>歩いている。
 - → Ông tôi đi bộ nhờ vào gậy.

BÀI 7-5

1. Vる Nの 恐れがある

Ý nghĩa: sợ rằng / e rằng

Cách dùng: mẫu câu này dùng để diễn đạt ý "có khả năng xảy ra một sự việc nào đó", nhưng giới hạn trong các trường hợp sự việc không mong đợi. Các cách nói tương tự là 「危険がある」 (có nguy cơ), 「不安がある」 (lo rằng). Mẫu này có tính chất văn viết. Thường dùng nhiều trong bản tin, ký sự, xã luận...

Ví dụ:

- 1. 地震の際には、窓ガラスが割れたり壁が<u>倒れたりする</u> 恐れがある。
 - → Lúc động đất, e là cửa kính sẽ vỡ và tường sẽ đổ.
- 2. 台風 1 9 号は今夜、四国に上陸の**恐れがあります**。
 - → Cơn bão số 19 e rằng sẽ đổ bộ qua Shikoku đêm nay.

Vる

2. Aい ものがある naな

Ý nghĩa: có (những) cái

<u>Cách dùng:</u> diễn tả ý nghĩa "có thể thấy một đặc trưng nào đó". Đây là cách nói mang tính văn viết.

- 1. 満員電車で毎日通勤するのはつらいものがある。
 - → Có cảm giác khổ sở mỗi ngày đi làm trên tàu điện đầy ắp người.
- 2. 彼の歌には心に<u>響くものがある</u>。
 - → Trong bài hát của anh ấy có thứ rung động đi vào lòng người.

Ý nghĩa: không phải / đâu phải

<u>Cách dùng:</u> diễn tả ý nghĩa "không thể nói rằng một lối suy nghĩ, lập luận nào đó là thoả đáng một cách toàn diện".

Ví dụ:

- 1. 何でも<u>多ければいいというものでもない</u>。
 - → Không phải là cái gì cứ nhiều cũng tốt.
- 2. お金が<u>あれば</u>幸せだというものでもない。
 - → Không phải là cứ có tiền là hạnh phúc.

<u>Ý nghĩa:</u>

- 1. không thể V hay sao
- 2. phải chi... có thể V được

Cách dùng:

- 1. Đi với dạng phủ định của động từ, dạng phủ định của hình thức chỉ khả năng 「V かる」, để diễn tả mong ước mạnh mẽ của người nói về sự thực hiện của một hành động hoặc một sự thay đổi, như "muốn bằng cách nào đó, thực hiện cho được việc đó". Thường được dùng trong một tình huống rất khó thực hiện.
- 2. Diễn tả tâm trạng của người nói mong muốn thực hiện một sự việc nào đó.

- 1. 最近、変なメールがたくさん来る。 <u>どうにかならないもの</u>か。
 - → Gần đây nhiều mail lạ cứ đến. Không biết có cách nào xử lý không?
- 2. デジカメが壊れた。<u>(なんとか) 直らないものだろうか</u>。
 - → Camera bị hỏng rồi. Phải chi có thể sửa được.